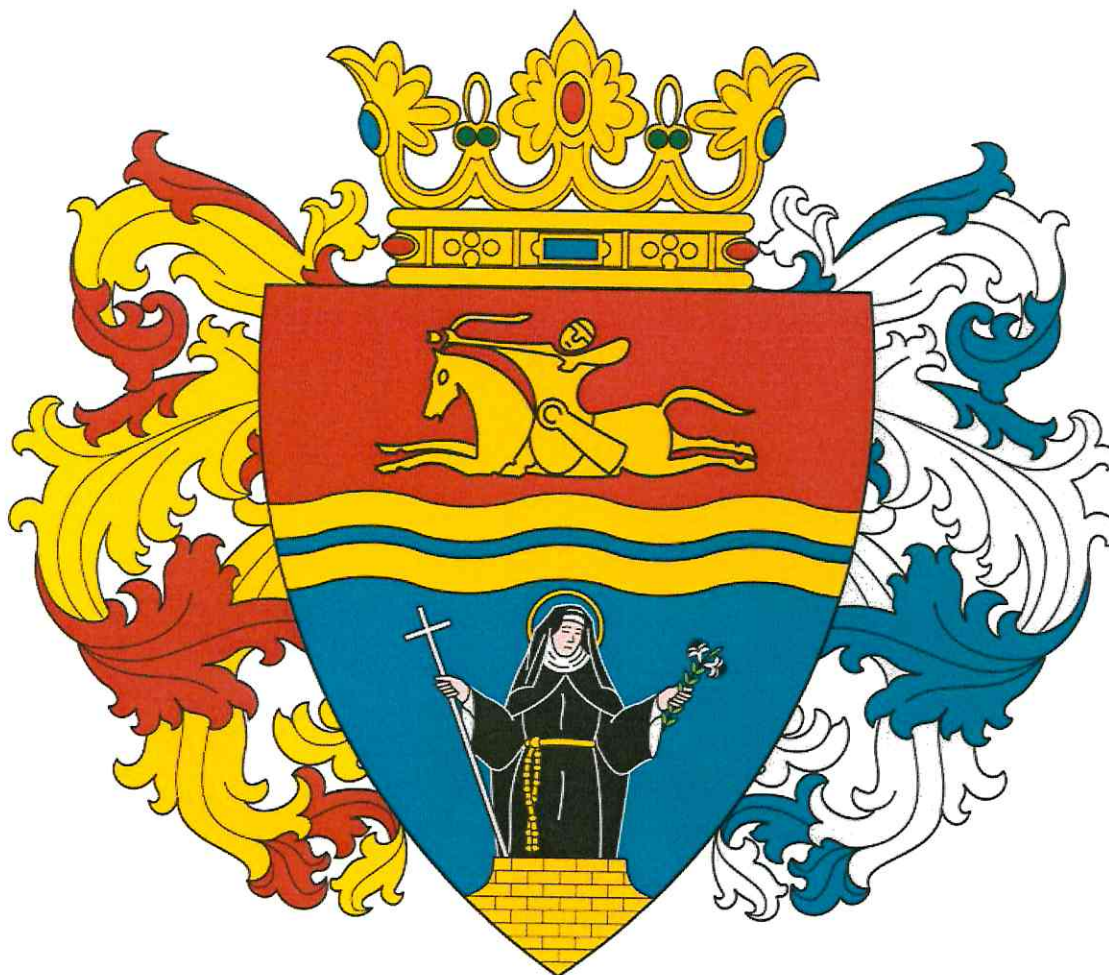

Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Klárafalva Községi Önkormányzat

Klárafalva, 2018. november ..

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	30
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	36
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	41
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	45
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	46
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	46
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	47
1. A HEP IT részletei.....	47
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	47
A beavatkozások megvalósítói.....	49
Jövőképünk.....	50
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	50
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	61
3. Megvalósítás.....	65
A megvalósítás előkészítése.....	65
A megvalósítás folyamata.....	65
Monitoring és visszacsatolás.....	66
Nyilvánosság.....	66
Érvényesülés, módosítás.....	67
4. Elfogadás módja és dátuma.....	68

Bevezetés

Klárafalva Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a megtárgyalta és elfogadta Klárafalva Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját. Az Esélyegyenlőségi Program tartalmazza a település feladatellátásához kapcsolódó különböző területek esélyegyenlőségi szempontok szerinti vizsgálatát, illetve az ehhez kapcsolódó feltételrendszer áttekintését.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 2011. december 22. napjától hatályos 31. §-a alapján a települési önkormányzatoknak ötévente, öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot kell elfogadnia. A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását két évente át kell tekintetni, szükség esetén felül kell vizsgálni, illetve az esetlegesen adódó új helyzetnek megfelelően módosítani kell.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 64. §-a kimondja, hogy a 2012. november 1-jét követően meghirdetett pályázatokra vonatkozik az a jogszabályi tétel, miszerint a települési önkormányzat az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó egyedi döntés alapján nyújtott pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

Az esélyegyenlőség minden nemzet, minden állampolgára számára fontos érték!

Az egyenlő esélyek biztosítása az Európai Unió és Magyarország egyik legfontosabb politikai célja.

Az Országgyűlés elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, valamint kinyilvánította, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása állami feladat.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Klárafalva Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése után bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés Klárafalva Község második, öt évre szóló Esélyegyenlőségi Programjának megalapozását szolgálja. Ez az előző program még meg nem valósult elemét is tartalmazza, illetve az időközben jelentkező új helyzetekre kíván megoldást kínálni.

A település bemutatása

Klárafalva a 43-as számú fő közlekedési úton, Makótól nyugatra, 13 km-re; Szegedtől 20 km-re, keleti irányban helyezkedik el a Maros folyó bal partján.

Klárafalva múltja:

A község és környezete ősidők óta lakott hely volt, ezt bizonyítják a régészeti ásatásokkal feltárt bronzkori település és az avar kori temető is. A falu a honfoglalás óta áll fenn, Varsánytófalva néven ismert a XIII. században, 1256-ban így említi egy adománylevel. A Szent Klára tiszteletére épített templomáról elnevezett falut először 1488-ban egy oklevél említi Klárafalva néven. (A község címerében megtalálható a honfoglaló ősökre utaló lóháton vadászó harcos, mely a Budapesti Nemzeti Múzeumban őrzött, a községben régészeti leletként talált arany nagyszíjvég vadászati jelenetéből származik és az alapításra utaló Szent Klára alak.)

Az 1550-52. évi török hadjáratokban a községi elpusztul, lakosai elmenekülnek. 1777-ben települt újra Magyarcsanádról származó magyar dohánykertészekkel, akik ebben a térségben meghonosították a dohánytermesztést. A falu mellett elterülő klárafalvi pusztá 1801-től báró Gerlicy-család tulajdona és a kukutyini határrészben alapított majorságot.

Klárafalva a helyszíne Móra Ferenc Cuci János nem hagyja magát, illetve Szent királyok pogány magyarjai című (régészeti tárgyú) elbeszéléseinek.

Klárafalva jelene:

A település területe 9,1 km², lakóinak száma 530 fő, népsűrűsége a település több egyoldali beépítésű utcája miatt csupán 55,3 fő/km².

A 2001-ben végzett népszámlálás során a település lakosságának közel 100%-a magyar nemzetiségűnek vallotta magát. A településen az említett népszámlálást követően sem találkozhatunk egyetlen nemzetiség megjelenésével, így az esélyegyenlőség szempontjából országosan számos hátránnyal küzdő roma nemzetiség sincs jelen a községben.

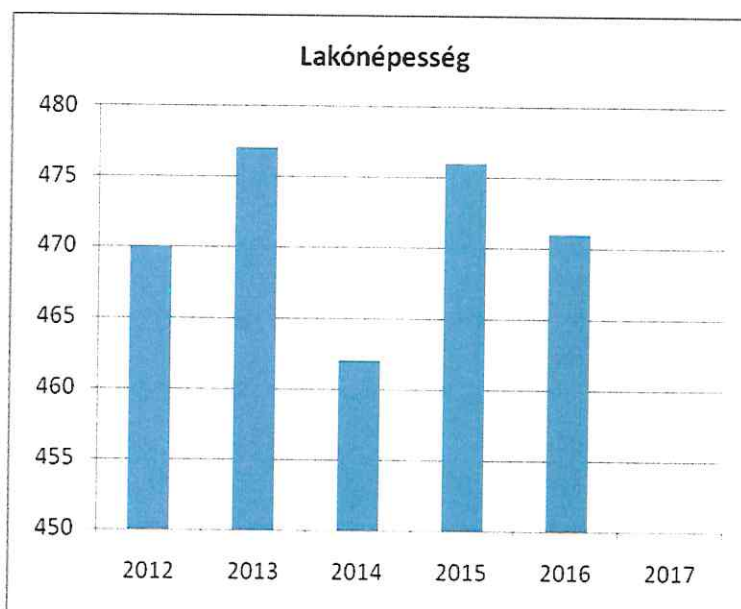
A településen az összes közműszolgáltatás rendelkezésre áll. Az önkormányzat orvosi rendelőt, védőnői szolgálatot, könyvtárat, kultúrházat és falugondnoki szolgálatot Kübekháza és Ferencszállás községekkel közös önkormányzati hivatalt, Kiszombor és Ferencszállás községgel társulási megállapodás keretében óvodát és szociális ellátó rendszert működtet.

A község területének 30%-a erdő, mely zömében a Maros-parton és közelében helyezkedik el.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	470	bázis év
2013	477	101,5%
2014	462	96,9%
2015	476	103,0%
2016	471	98,9%
2017		0,0%

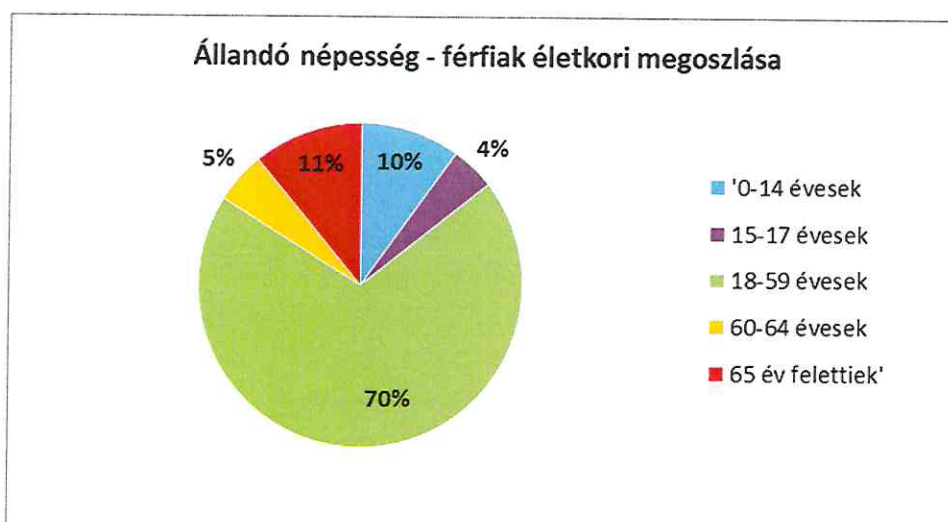
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

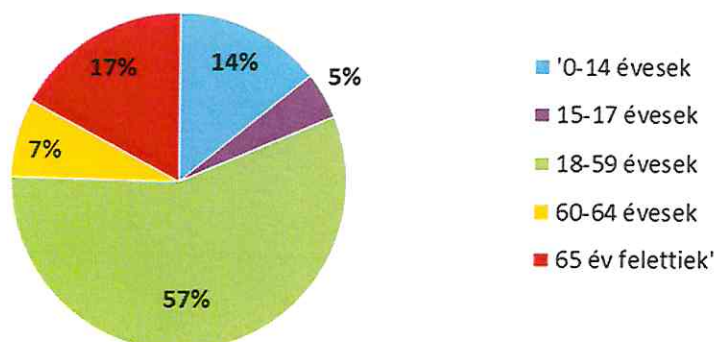
2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	273	268	541	50,46%	49,54%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)	4	5	9		
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	27	38	65	4,99%	7,02%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	12	12	24	2,22%	2,22%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	190	152	342	35,12%	28,10%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	14	20	34	2,59%	3,70%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	30	46	76	5,55%	8,50%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A település állandó népesség számából kitűnik, hogy a 0-59 éves korosztályig a férfiak aránya az állandónépességen belül nagyobb a nőkhez képest. Ami figyelemre méltó az előző esélyegyenlőségi programhoz képest, hogy a 0-17 éves korosztályba tartozók száma csökkent, a 60 éven felüli korosztály létszámához viszonyítottn. Ezt a csökkenést szemlélteti az alábbi, 15-17 éves gyermekek számának alakulását bemutató táblázat is.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	8	6	-2
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	9	6	-3
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	10	6	-4
Összesen	27	18	-9

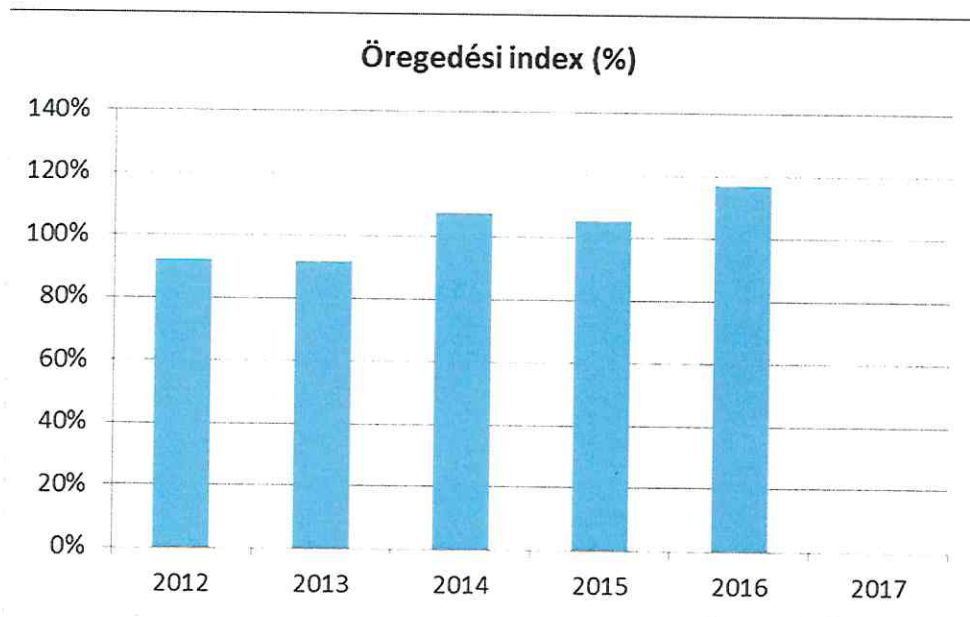
Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

A település öregedési indexe azt mutatja, hogy a település 2001. év után 2012. évhez képest is előregedő folyamatot mutat. Az esélyegyenlőség szempontjából azt a következtetést vonhatjuk le, hogy az idősek fokozott ellátására, segítésére lesz szükség a jövőben.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	69	75	92,00%
2013	68	74	91,89%
2014	72	67	107,46%
2015	76	72	105,56%
2016	76	65	116,92%
2017			#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

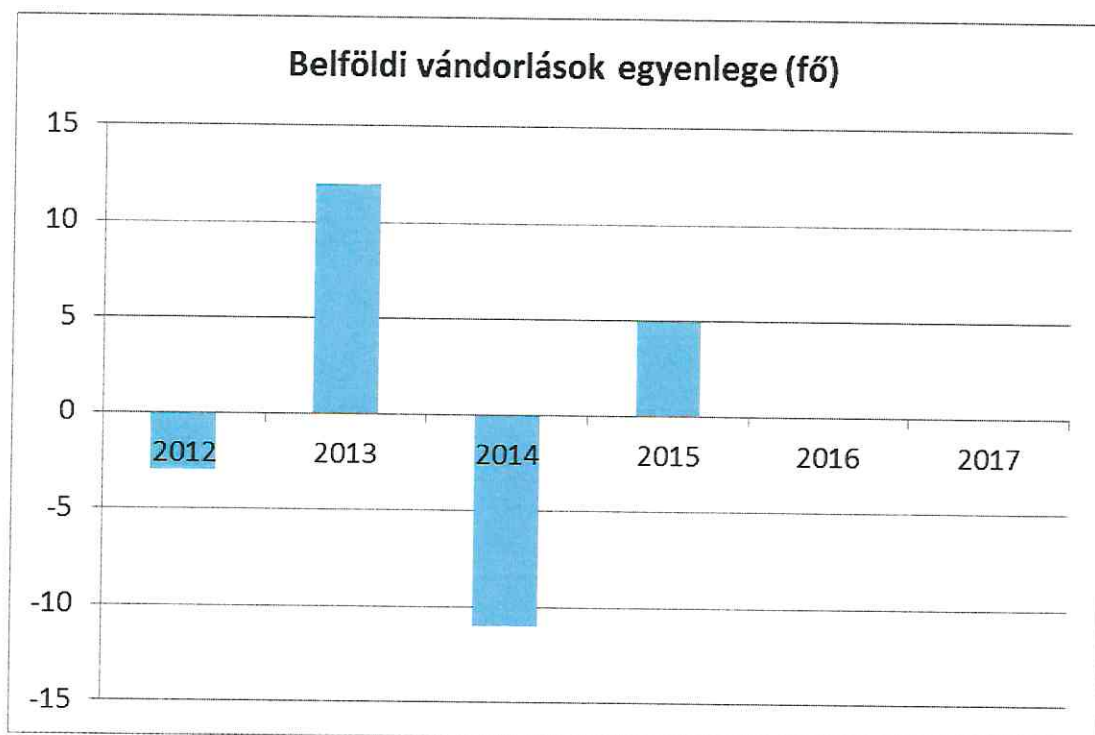

A belföldi vándorlási mutató szerint a település vonzereje az alábbi táblázatok szerint a vizsgált időszakban vegyes képet mutatott, a belföldi vándorlások egyenlege a nullához közelít. Ez részben igazolja, hogy a falu minden szempontból élhető település, minden közművel ellátott, tömegközlekedéssel a megye- és egyben járási székhely Szeged jól megközelíthető. A településen az önkormányzaton és az egykori ipari parkban működő kisvállalkozásokon kívül jelentős foglalkoztató nincs, így az itt élők az utazási költségek miatt hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Amennyiben a lakosság, főleg a fiatalok számára munkához való hozzáférés megoldódna, a helyben maradás sem jelentene számukra gondot.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	6	9	-3	-5,6
2013	17	5	12	22,1
2014	21	32	-11	-20,56
2015	20	15	5	9,17
2016	25	25	0	
2017			0	

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

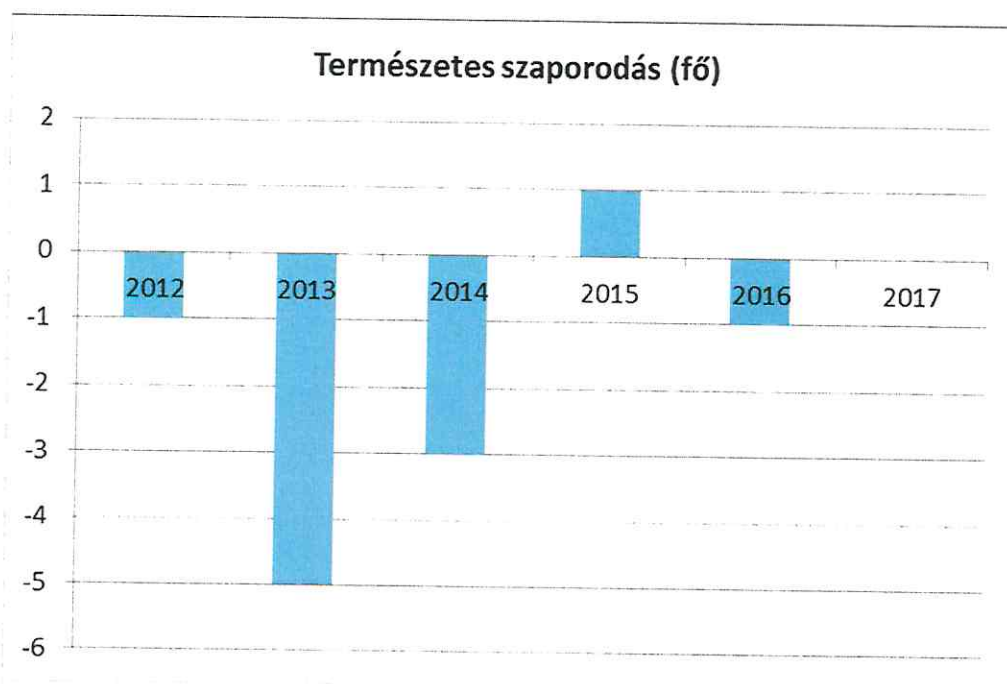

A természetes szaporodás egy év kivételével szintén negatív előjelű, ami azt jelenti, hogy az élve születések száma kevesebb, mint az elhalálozások száma. Ez is annak a bizonyítéka, hogy a falu elöregedő, így a gyermekek és fiatalok mellett egyre több esetben kell figyelni a főleg egyedül élő, magukra maradt idős emberekre. A születések alacsony száma miatt a 2012/2013. nevelési évben, gyermekek hiányában a tagóvodában az önkormányzat már nem indított csoportot.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élvezületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	5	6	-1
2013	2	7	-5
2014	1	4	-3
2015	5	4	1
2016	5	6	-1
2017			0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

A társadalmi esélyegyenlőtlenségek megszüntetése az Európai Unió és hazánk törvényi előírásainak betartása mellett a település számára is alapvető jelentőségű. Fontos, hogy végső célként minden állampolgár, ezen belül minden helyi lakos számára megteremtődjön az esélyegyenlőség az élet különböző területein.

Így: a

- tanulásban,
- a szociális és egészségügyi ellátásban,
- a munkához jutásban,
- a fizikai környezetben,
- a közszolgáltatások elérésében.

Célok

A helyi esélyegyenlőségi program átfogó célja

Klárafalva Község Önkormányzatának célja, hogy olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei, valamint a közszolgáltatások által nyújtott szolgáltatásokhoz.

Klárafalva település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

Fontos, hogy minden állampolgár számára egyenlő esélyeket biztosítsunk a fő esélyegyenlőségi területek mindegyikén:

- a családbarát munkahelyi körülmények megteremtésében és erősítésében,
- a nemek közötti esélykülönbségek csökkentésében,
- akadálymentesítésben,
- a fogyatékkal élők életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javításában,
- más hátrányos helyzetű csoportok munkapiaci és társadalmi esélyeinek javításában

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekintetni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

Továbbá célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

Fő célkitűzéseink:

- az esélyegyenlőség folyamatos érvényesítése a különböző önkormányzati határozatok meghozatalában, intézkedések megtételében,
- a hátrányos megkülönböztetés csökkentése, megszüntetése,
- a megkülönböztetéstől mentes gondolkodás erősítése,
- egyenlő bánásmód és az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára:
 - időskorú személyek,
 - fogyatékkal élő emberek,
 - munkanélküli emberek,
 - munkába visszatérő személyek,

- pályakezdő fiatalok,
 - nők és munkahelyen foglalkoztatott kisgyermekes szülők,
 - mélyszegénységben élők,
 - alacsony iskolai végzettségű személyek.
- Együttműködés és együttműködés összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében
 - a közoktatási,
 - a foglalkoztatási
 - a közművelődési,
 - a szociális,
 - az egészségügyi,
 - más közszolgáltatási területen.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Ebktv. 31 §-a értelmében a helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősök csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Kiemelt figyelmet kell fordítani az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre. Figyelemmel kell lenni az oktatás-képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására. Biztosítani kell a közszolgáltatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést. Olyan intézkedéseket kell hozni, mely csökkenti a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányát, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Mindezek megvalósulását támogatnia kell a helyi önkormányzat által hozott döntéseknek. Klárafalva Községi Önkormányzat képviselő-testülete e témát is érintő, törvényi előírások betartása mellett megalkotott helyi rendeleteinek, melyek a lakosság alapvető létfeltételeit, a település működését, az ehhez szükséges közszolgáltatások közvetlen igénybevételének lehetőségeit biztosítják.

Klárafalva Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarországi helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény (továbbiakban: Mötv.) 42 § 1. pont és az 53. § (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32 cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatában az önkormányzat által ellátott feladat- és hatásköröket az alábbiakban határozza meg.

„4.§ Az önkormányzat által ellátott közfeladatokat, szakmai alaptevékenységeket a rendelet 2. sz. melléklete tartalmazza a kormányzati funkciók, államháztartási szakfeladatok és szakágazatok osztályozási rendjéről szóló 68/2013. (XII.29.) NGM rendelet szerint kormányzati funkciókba - funkciószámmal és - megnevezéssel – besorolva, kivéve ezek közül a támogatási célok kormányzati funkcióit, a technikai funkciókat és a költségvetési szerv vállalkozási tevékenységeinek megfelelő kormányzati funkciókat, amelyeket a rendelet 4. sz. függeléke tartalmaz.

(2) A rendelet 2. sz. mellékletében meghatározott feladatok közül az önkormányzat maga határozza meg – a lakosság igényei alapján, az önkormányzat anyagi lehetőségeitől függően – mely feladatokat, milyen mértékben és módon lát el.”

2. sz. melléklet

Klárafalva Községi Önkormányzat által ellátott feladatok
kormányzati funkció megjelölései:

011130	Önkormányzatok és önkormányzati hivatalok jogalkotó és általános igazgatási tevékenysége
011220	Adó-, vám és jövedéki igazgatás
013320	Köztemető-fenntartás és -működtetés
013350	Az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok
031060	Bűnmegelőzés
041231	Rövid időtartamú közfoglalkoztatás
041232	Start-munka program - Téli közfoglalkoztatás
041233	Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás
041237	Közfoglalkoztatási mintaprogram
045160	Közutak, hidak, alagutak üzemeltetése, fenntartása
045161	Kerékpárutak üzemeltetése, fenntartása
047410	Ár- és belvízvédelemmel összefüggő tevékenységek
051010	Hulladékgazdálkodás igazgatása
052020	Szennyvíz gyűjtése, tisztítása, elhelyezése
052080	Szennyvízcsatorna építése, fenntartása, üzemeltetése
063020	Víztermelés, -kezelés, -ellátás
063080	Vízellátással kapcsolatos közmű építése, fenntartása, üzemeltetése
064010	Közüvilágítás

066010	Zöldterület kezelés
066020	Város-, községgazdálkodási egyéb szolgáltatások
072111	Háziorvosi alapellátás
072112	Háziorvosi ügyeleti ellátás
072311	Fogorvosi alapellátás
074031	Család- és nővédelmi egészségügyi gondozás
074054	Komplex egészségfejlesztő, prevenciós programok
081030	Sportlétesítmények, edzőtáborok működtetése és fejlesztése
081045	Szabadidősport- (rekreációs sport-) tevékenység és támogatása
082044	Könyvtári szolgáltatások
082091	Közművelődés - közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése
082092	Közművelődés - hagyományos közösségi kulturális értékek gondozása
082093	Közművelődés - egész életre kiterjedő tanulás, amatőr művészetek
091140	Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai
104037	Intézményen kívüli gyermekétkeztetés
104042	Család és gyermekjóléti szolgáltatások
106020	Lakásfenntartással, lakhatással összefüggő ellátások
107051	Szociális étkeztetés
107052	Házi segítségnyújtás
107053	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
107055	Falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatás
107070	Menekültek, befogadottak, oltalmazottak ideiglenes ellátása és támogatása

A Képviselő-testület kizárólagos hatáskörébe tartozik a fenti feladat és hatásköröket érintő helyi rendeletek alkotása, végrehajtása.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Klárafalva Község Helyi Építési Szabályzatának és Szabályozási Tervének megállapításáról szóló rendeletét 2007. évben alkotta meg a képviselő-testület. Az előírások hatálya kiterjed Klárafalva Község közigazgatási területére. A község közigazgatási területén területet felhasználni, továbbá telket alakítani, építményt, építményrészt, épületegyüttest építeni, átalakítani, bővíteni, felújítani, helyreállítani, korszerűsíteni és lebontani, elmozdítani, a rendeltetést megváltoztatni és ezekre hatósági engedélyt adni e rendelet rendelkezéseinek megfelelően lehet. A 2017. decemberében elfogadott, Klárafalva Község településképi Arculati Kézikönyvét ajánlás jelleggel kell a szabályozási terv mellett használni.

Az önkormányzat feladatellátása, ezzel együtt a finanszírozási rendszer is 2013. évtől átalakult. A korábban az önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. A feladat elvonással egyidejűleg, de annak mértékét messze meghaladó mértékben, az eddig az önkormányzatoknak átengedett szabad felhasználású források nagyobb része, illetve egyéb, feladatokhoz szorosan nem kötődő támogatások egy része is elvonásra került az önkormányzatoktól a központi költségvetésbe történő átirányításukkal. Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok (igazgatási feladatok, településüzemeltetés, közvilágítás stb.) teszik ki. Ezen helyi közügyek ellátását 2013-tól az ún. feladatalapú finanszírozás biztosítja. Ezek figyelembevételével készült az önkormányzat 2013. évi költségvetése is.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Klárafalva Községi Önkormányzat az alábbi társulásoknak tagja:

- Makói Kistérség Többcélú Társulás Társulási Megállapodásának kötelező felülvizsgálatát követően a Társulás már csak az orvosi ügyeleti ellátást látja el.
- Szegedi Kistérség Többcélú Társulása látja el a szociális alapellátás keretében többek között a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálatot, házi segítségnyújtást, valamint a településen élő közül a krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára segítséget nyújt az intézményrendszerével. A társulás hivatott megoldani a települések által kötelezően ellátandó óvodai nevelést, Ferencszálláson tagóvoda működtetésével.
- Kübekházi Közös Önkormányzati Hivatal a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) alapján jött létre, a Ferencszállás, Klárafalva és a székhely, Kübekháza Községek polgármestereinek, illetve jegyzőjének feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátása érdekében. A közös hivatal közreműködik az Önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában.
- Klárafalva Ferencszállással alkot egy védőnői és háziorvosi körzetet.
Az önkormányzatunk számára a társulások létrehozása, fenntartása azért célszerű, mert a kistelepülések gazdaságosan képtelenek számos kötelező feladatot megszervezni, illetve a társulások a kiegészítő állami támogatások igénybevételeivel a közösen fenntartott intézmények költségtakarékosabb működtetését érhetik el.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését a Központi Statisztikai Hivatal, a *VÁTI* Nonprofit Kft. (teljes nevén *VÁTI* Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft.), *TEIR* – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Magyar Államkincstár, a helyi Önkormányzat adatbázisa, valamint helyi adatgyűjtés szolgálta. Az esélyegyenlőségi program készítésekor az országos adatbázisokban a 2012. évi adatok még nem elérhetők. Ezeket a két év múlva a felülvizsgálat során pótolni kell.

3. A mélyszegénységben élők, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új, de napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget érthetjük, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből, önerőből kitörjenek.

Az országban közel 3,3 millió ember él létminimum alatt, a szegénység, vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett népesség száma közel 2,5 millió fő. Mindez némi javulást mutat 2012. évhez képest, de mégis a magyar társadalom 25%-át érintő probléma. Azonban minden társadalom fokmérője, miképpen bánik a magára maradt emberekkel.

A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő, vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőtlenségi probléma nincs. Ez természetesen nem jelentheti azt, hogy az önhibájukon kívül, vagy akár önhibájuk okán is szerény vagy szegényes körülmények között élőkre, elesettekre, bármilyen hátrányos helyzetben élőkre, az önkormányzat a feladatainak ellátása során fokozottan ne figyelne. A településen is találhatunk a klasszikus értelmében vett mélyszegénységben-nyomorban élő család(ka)t. A

helytelen életvezetés a szerény körülmények között élő emberek, családok rohamos lecsúszásához vezet.

A községben roma származású lakosok nem élnek, így a cigányság szegregációja, illetve ellenük irányuló diszkrimináció sem jelentkezik

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A lakosok szerény, de egyelőre még elfogadható körülmények között élnek. Az elmúlt évtizedekben kialakított otthonok fenntartása azonban ma már egyre nehezebb. Ennek legfőbb oka a nagymértékű munkanélküliség. Az emberek többsége a korábban összegyűjtött megtakarításait feléli, újabb megtakarításokra nincs lehetőség. Sajnálatos módon a fiatalok nem tudnak segíteni az idős szülőknek, éppen ellenkezőleg, a szülők segítik ki a fiatalokat. Szomorú, hogy jelenleg a nyugdíj tűnik a legbiztosabb bevételi forrásnak.

A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat. Az viszont az idősök elmondásaiból kitűnik, hogy ők, ha szerény mértékben is, de takarékoskodnak, gondolván arra, hogy egy haláleset a gyerekeiket a tragédián túl, anyagi megterheléssel ne sújtsa.

A településen 200 db lakóingatlan található. A családok kevés kivétellel saját tulajdonú családi házakban élnek. Sok otthonban több generáció él együtt. A házak jövedelmi helyzetétől, a tulajdonosok igényétől, igényességétől függően karbantartottak. A lakások kb. 22 %-a komfort nélküli, 45%-a szilárd falazattal nem rendelkezik. A színvonal tekintetében nincs nagy eltérés, egy-két, a helyi viszonyokhoz képest „gazdagabb” porta is van, de ezek sem a luxus kategóriába tartoznak. A zártkertek a Maros árterében találhatók, melyek egy részén különböző mezőgazdasági termékek előállításával, másik részén erdő műveléssel foglalkoznak. Üdülőtulajdonról nincs információ.

Több hektáros földterülettel 1 nagyobb családi vállalkozás rendelkezik, ezeken a területeken mezőgazdasági tevékenység folyik.

Az önkormányzat adatbázisa szerint 176 db különböző gépjármű van a lakosság tulajdonában.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A foglalkoztatás és a munkavégzés a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak a polgároknak a gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ft.) célja, hogy biztosítsa a munka és a foglalkoztatás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítését, a foglalkoztatási feszültségek feloldását, valamint az álláskeresőket támogatását. A Mőtv. 15 §-a szerint a helyi önkormányzat a feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személyek feladatellátásba történő bevonását.

A helyi önkormányzat az Ft. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai követelményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

Csongrád megyében a munkanélküliségi rátát tekintve a makói térséget (ahová jelenleg Klárafalva tartozik, 2013. július 1-től a szegedi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályához tartozik) senki nem előzi meg, a munkanélküliség itt a legmagasabb. Ez Klárafalván jelentkező gprobléma. A rendszerváltás után a helyi Termelőszövetkezet felszámolásra került. Az addig itt, becsületesen dolgozó, fizikai munkát végző, de szakképesítéssel nem rendelkező emberek elhelyezkedési esélyei

a nullával lettek egyelők. Az évek múlásával, életkoruk előre haladásával sokaknak a mai napig is csak a különböző segélyezési formák, alkalmi munkák biztosítanak szerény megélhetést.

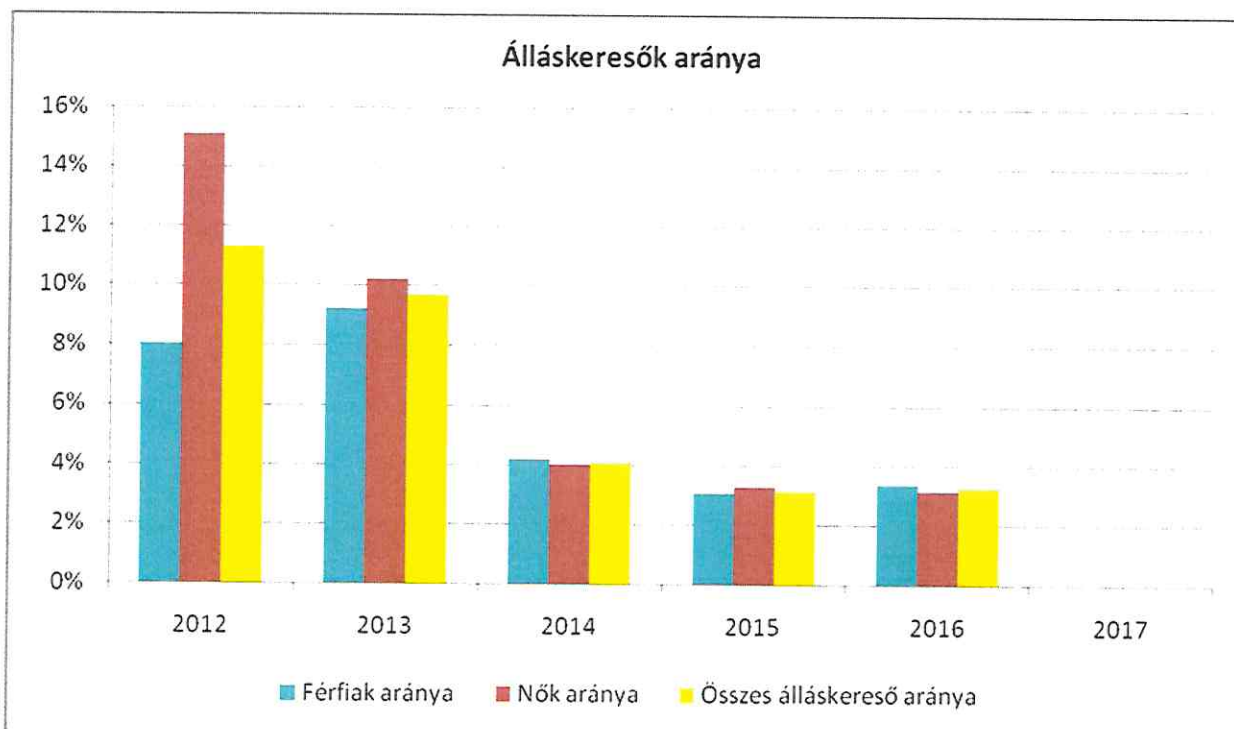
A 90-es években számos országos nagyvállalat ment tönkre, zárta be kapuit, így a jellemzően Szegedre és a Makóra bejáró dolgozók közül sokan utcára kerültek. Helyben, illetve a közelben munkahely nincs, illetve az utazási költségek térítése miatt a klárafalvi munkavállalók hátrányban vannak a munkaerőpiacon. A makói és szegedi térségben indult beruházások potenciális munkalehetőséget jelentenek, a településen a foglalkoztatásra érezhető hatást gyakorolnak.

Az alábbi táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ft.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket elemzi az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	209	181	390	16,75	8,0%	27,25	15,1%	44	11,3%
2013	217	184	401	20	9,2%	18,75	10,2%	39	9,7%
2014	215	181	396	9	4,2%	7,25	4,0%	16	4,1%
2015	213	184	397	6,5	3,1%	6	3,3%	13	3,1%
2016	216	184	400	7,25	3,4%	5,75	3,1%	13	3,3%
2017			0	5,5	#####	4	#####	10	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

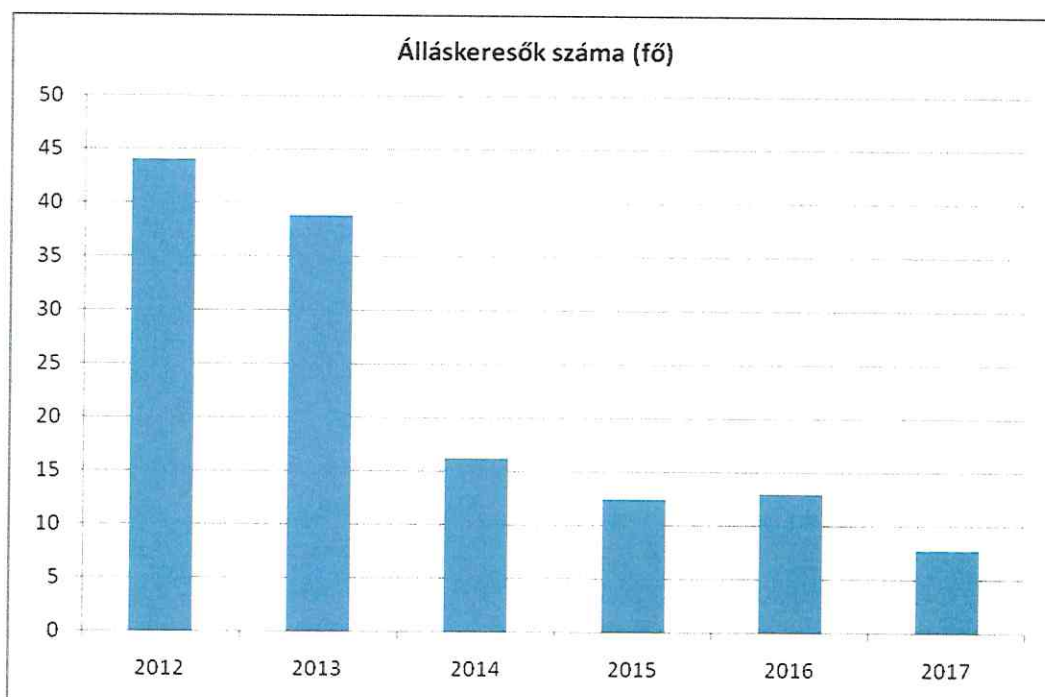
Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy Klárafalván a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között. Az adatok tanúsága szerint az évek előrehaladásával a nők és férfiak körében is jelentősen csökkent az álláskeresők száma. Az országosan tapasztalható gazdasági

folyamatok Klárafalván is csökkentik az állástalanok számát, ami tetten érhető az önkormányzatnál a közcélú foglalkoztatásban résztvevők folyamatosan csökkenő számában is. Az önkormányzat a közfoglalkoztatási programban az utak és zöld területek karbantartását, csapadékvíz-elvezető árkok tisztítását valósítja meg.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott állás keresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		42	30	25	19	19	13
20 év alatti (TS 1002)	Fő	0,25	0,75	0,25	0,25		
	%	0,6%	2,5%	1,0%	1,3%	0,0%	0,0%
20-24 év (TS 1003)	Fő	5,25	5	5,5	2,5	2,5	
	%	12,6%	16,8%	22,2%	13,0%	13,0%	0,0%
25-29 év (TS 1004)	Fő	6,5	4,25	3,5	1,75	2	2,25
	%	15,6%	14,3%	14,1%	9,1%	10,4%	17,3%
30-34 év (TS 1005)	Fő	5,75	5,75	3,5	3,25	2,75	1,25
	%	13,8%	19,3%	14,1%	16,9%	14,3%	9,6%
35-39 év (TS 1006)	Fő	10	2,75	3	2,25	1,75	1,5
	%	24,0%	9,2%	12,1%	11,7%	9,1%	11,5%
40-44 év (TS 1007)	Fő	3	2,5	3,5	1,5	3,75	4
	%	7,2%	8,4%	14,1%	7,8%	19,5%	30,8%
45-49 év (TS 1008)	Fő	3,5	4,75	0,75	1,5	1	0,75
	%	8,4%	16,0%	3,0%	7,8%	5,2%	5,8%
50-54 év (TS 1009)	Fő	3	2,25	3	2,25	1,25	1,5
	%	7,2%	7,6%	12,1%	11,7%	6,5%	11,5%
55-59 év (TS 1010)	Fő	4,25	1,75	1,75	3,5	3,5	0,75
	%	10,2%	5,9%	7,1%	18,2%	18,2%	5,8%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	0,25			0,5	0,75	1
	%	0,6%	0,0%	0,0%	2,6%	3,9%	7,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

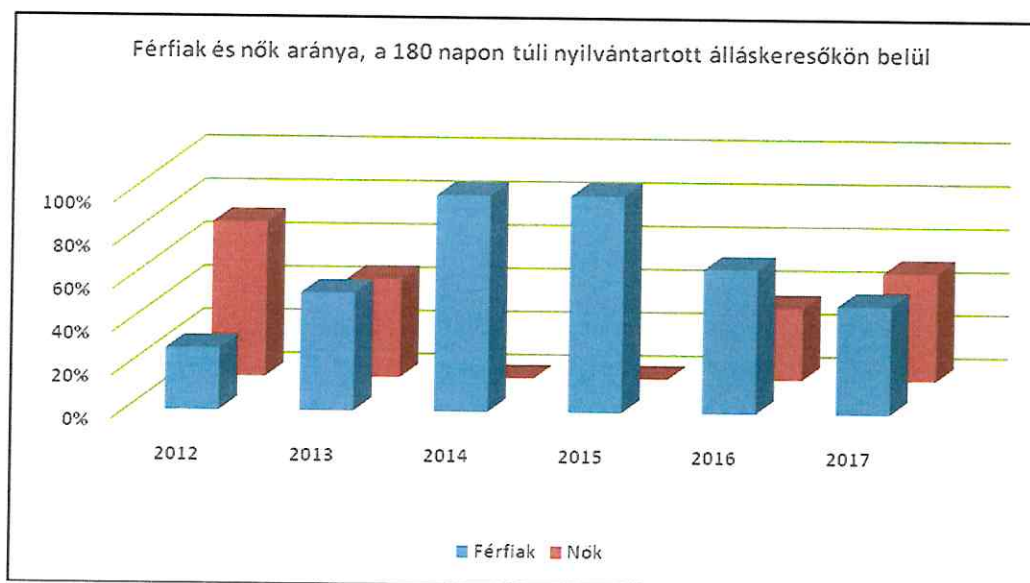
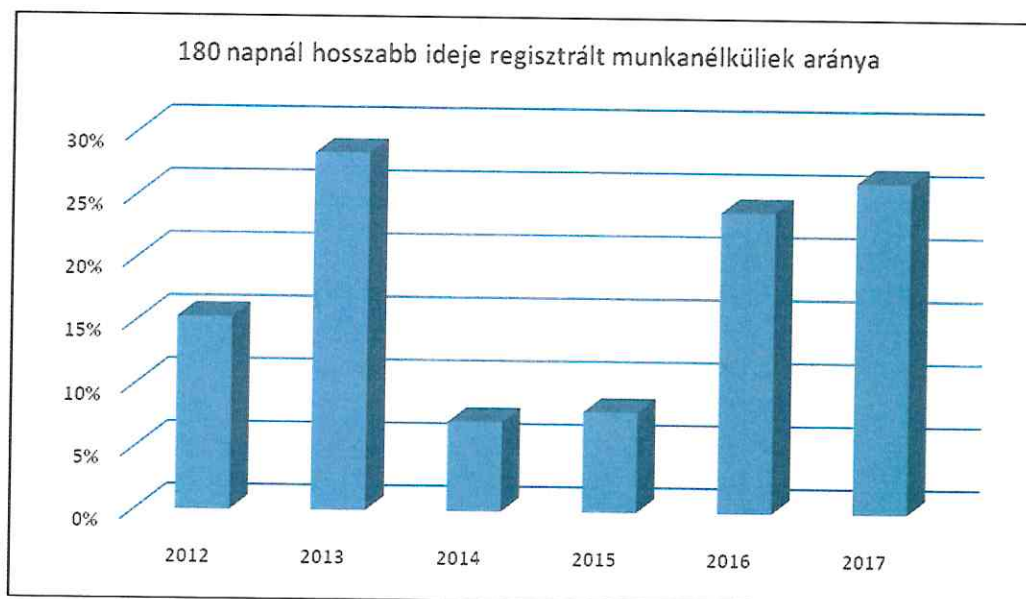

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik a településen. Az 51-55 éves korosztály tekintetében kiugró volt a regisztrált munkanélküliek száma a vizsgált időszakban. Ahogyan az ország más részeire is jellemző, ez a korosztály talál legnehezebben munkát, még akkor is, ha a foglalkoztatási helyzet általánosságban jelentősen javult.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	15,34	2	5	7	28,6%	71,4%
2013	28,39	6	5	11	54,5%	45,5%
2014	7,14	1	0	1	100,0%	0,0%
2015	8	1	0	1	100,0%	0,0%
2016	23,91	2	1	3	66,7%	33,3%
2017	26,32	1	1	2	50,0%	50,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek. Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése, figyelemmel a nemek közötti különbségre.

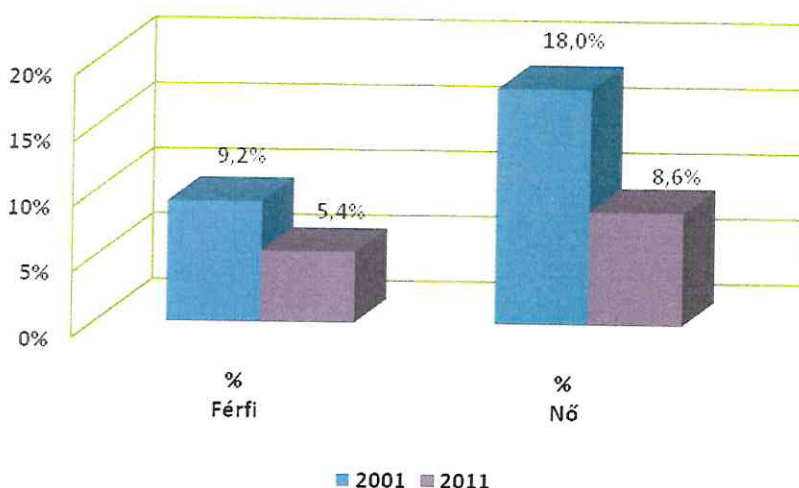
Aki nem szerzett középfokú végzettséget, vagy szakképesítést, hátrányos helyzetű munkavállalónak kell tekinteni. Ez jellemzően az 50 éven felüli korosztály problémája. A nem megfelelő – alacsony vagy a munkáltatói igényektől eltérő – iskolai végzettség, szakképzettség az elhelyezkedést megnehezíti.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	90,8%	82,0%	9,2%	18,0%
2011	94,6%	91,4%	5,4%	8,6%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában

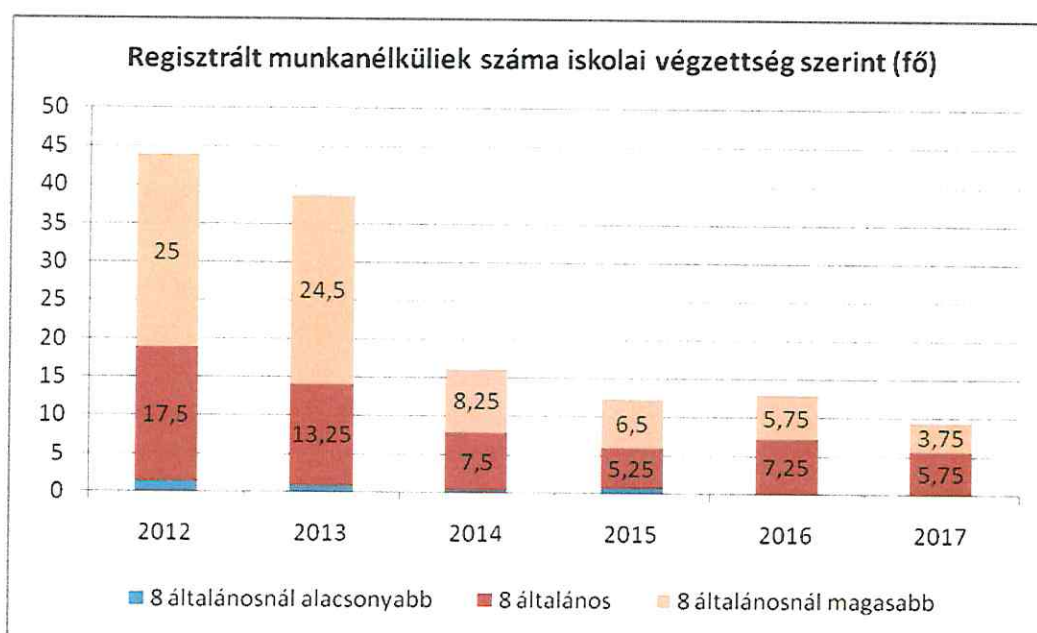

Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma nem tekinthető magasnak.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	44	1,5	3,4%	17,5	39,8%	25	56,8%
2013	39	1	2,6%	13,25	34,2%	24,5	63,2%
2014	16	0,5	3,1%	7,5	46,2%	8,25	50,8%
2015	13	0,75	6,0%	5,25	42,0%	6,5	52,0%
2016	13		0,0%	7,25	55,8%	5,75	44,2%
2017	10		0,0%	5,75	60,5%	3,75	39,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen az önkormányzati hivatal köti magasabb iskolai végzettséghez a munkaköröket. Létszám tekintetében az önkormányzat kevés embert foglalkoztat.

A településen nincs általános iskolai felnőttképzés, erre igény sincs, és nem is indokolt. Középfokú felnőttoktatásban és szakiskolai felnőttoktatásban részt vevők száma nem ismert.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény célja:

„1. § (1) E törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

(2) A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.

2. § A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.”¹

A szociális ellátás formái:

„25. § (1) A jogosult részére jövedelme kiegészítésére, pótlására pénzbeli szociális ellátás nyújtható.

(2)¹⁶³

(3)¹⁶⁴ Szociális rászorultság esetén a jogosult számára

a) a járási hivatal – az e törvényben meghatározott feltételek szerint –

aa) időskorúak járadékát,

ab) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,

ac) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást,

ad) a 41. § (1) bekezdése szerinti ápolási díjat, a 43. § szerinti ápolási díjat (a továbbiakban: kiemelt ápolási díj), a 43/A. § (1) bekezdése szerinti ápolási díjat (a továbbiakban: emelt összegű ápolási díj);

b) a képviselő-testület – az e törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint – települési támogatást

állapít meg (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások).”

Természetben nyújtható szociális ellátások:

„47. § (1) (1) Természetbeni szociális ellátásként a járási hivatal

a) az 50. § (1) bekezdése szerinti alanyi közgyógyellátást, illetve az 50. § (2) bekezdése szerinti normatív közgyógyellátást, és

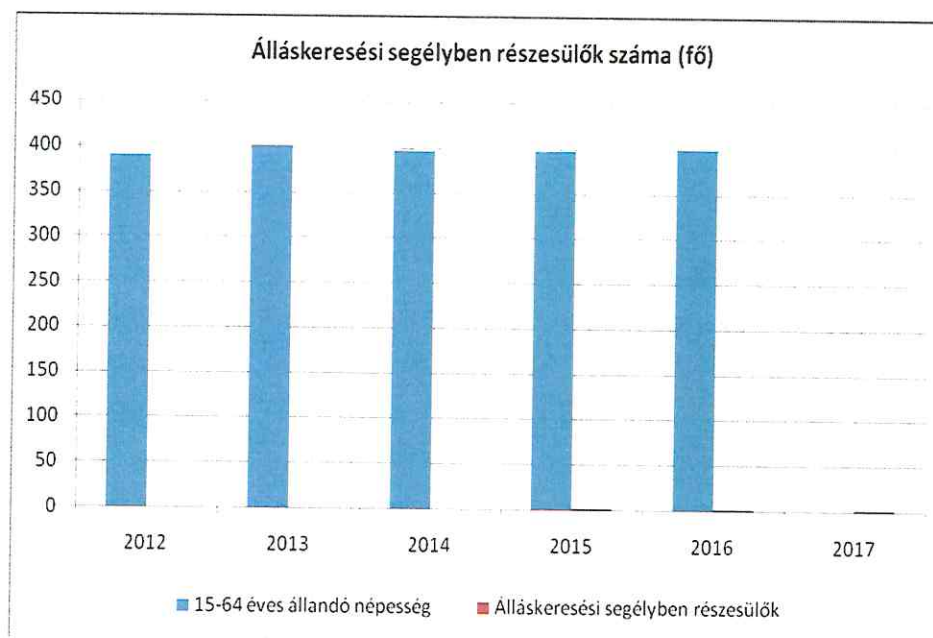
b) egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot

állapít meg.”

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	390	0,75	0,2%
2013	401	1,25	0,3%
2014	396	0,75	0,2%
2015	397	1,75	0,4%
2016	400	2	0,5%
2017	0	1,5	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

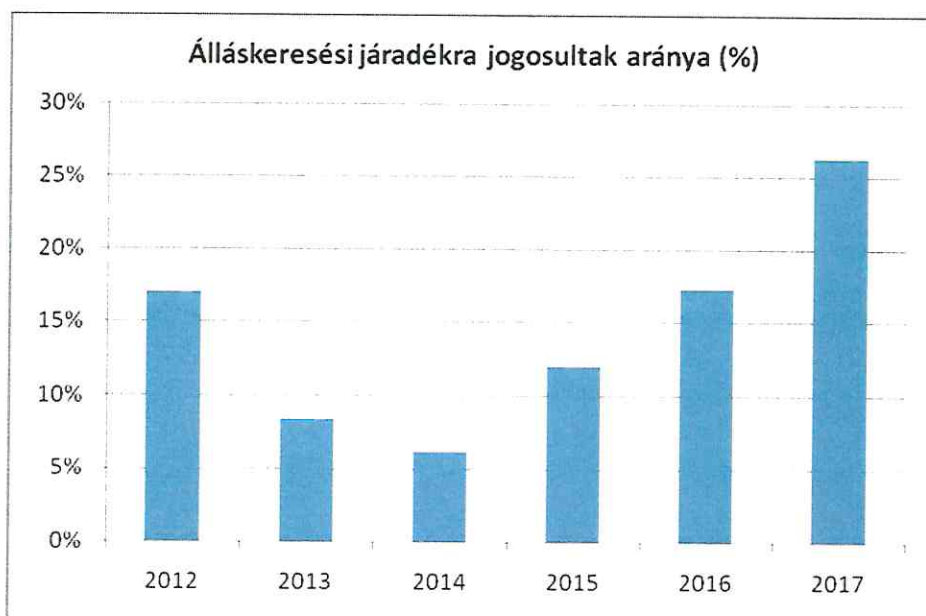

A munkanélküliek száma magasabb, mint az ellátottak száma, ami azt jelenti, hogy még mindig nem minden munkanélküli jár utána annak, hogy ellátásban részesüljön. Még napjainkban is fel kell hívni a figyelmüket, hogy jelentkezzenek a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán, hogy valamilyen ellátást kaphassanak, vagy legalább regisztrált munkanélküliek legyenek. Bár itt van némi javulás az elmúlt időszakhoz képest, de ennél a társadalmi rétegnél változatlanul probléma, hogy nem képesek még saját érdekükben sem az ügyeiket intézni.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma (TS 1301)	Állás keresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	44	7,5	17,0%
2013	39	3,25	8,4%
2014	16	1	6,2%
2015	13	1,5	12,0%
2016	13	2,25	17,3%
2017	10	2,5	26,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

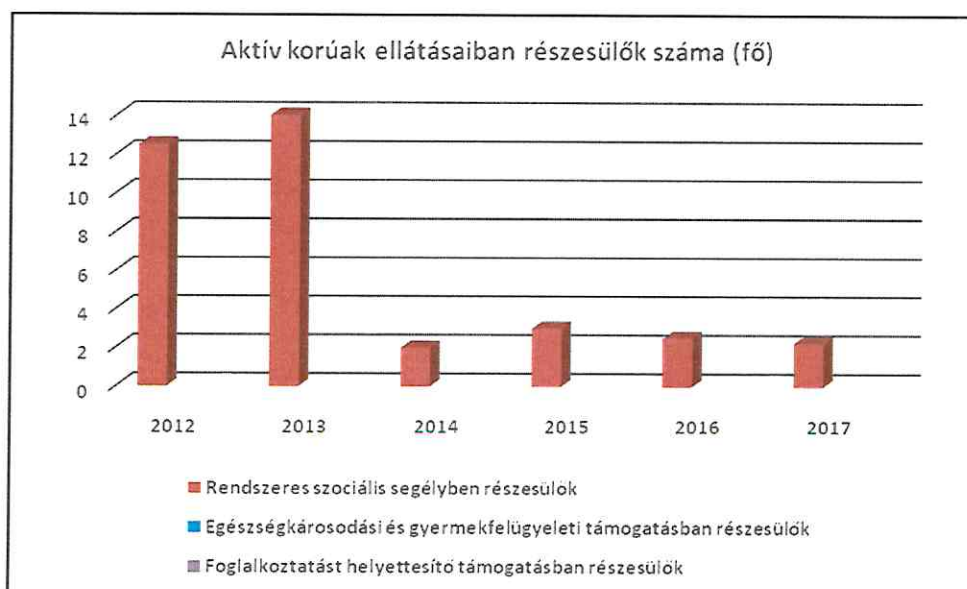

A helyzetelemzés során megállapítható, hogy a foglalkoztatási helyzet kedvező alakulása Klárafalván is érezhető, az előző HEP vizsgálati időszakához képest a településen élők körében már nem jellemző a munkanélküliség.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-re)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	12,5		3,21%		0,00%
2013	14		3,49%		0,00%
2014	2		0,51%		0,00%
2015	3		0,76%		0,00%
2016	2,5		0,63%		0,00%
2017	2,25		#ZÉRÓOSZTÓ!		0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresőket megillető ellátások és a megállapító hatóság vonatkozásában is jelentős változás történt a vizsgált időszakban. A táblázatban szereplő rendszeres szociális segély helyett bevezetésre került az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás. Amelyre az, az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján

a) egészségkárosodott személynek minősül, vagy

b) 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban – és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani.

A jogosultságot évente felül kell vizsgálni. Az ellátások megállapítása minden esetben a kormányhivatal járási hivatalában történik.

A táblázatból megállapítható, hogy mára a támogatottak száma csökkent 2012. évhez képest és ez pozitív tendencia.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	201	5	0		0		0	
2013	201	5	0		0		0	
2014	201	5	0		0		0	
2015	200	5	0		0		0	
2016	200	5	0		0		0	
2017								

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A klárafalvi lakosok jellemzően saját tulajdonú családi házaikban élnek. A 201 házból kb. 10-15 üresen áll. A lakók kihálnak, az örökösök a házak csak kevés hányadát szeretnék megtartani, a többségük értékesíteni szeretné. Ez szinte lehetetlen, annak ellenére, hogy az ingatlan árak lényegesen alacsonyabbak, mint a szomszédos Deszken. A régóta üresen álló házak némelyike már romos állapotban van, azok értékesítése legfeljebb telekáron lehetséges. A településen nincs sem bérlakás sem szociális lakásállomány. A településen veszélyeztetett lakhatási helyzet, hajléktalanság nincs.

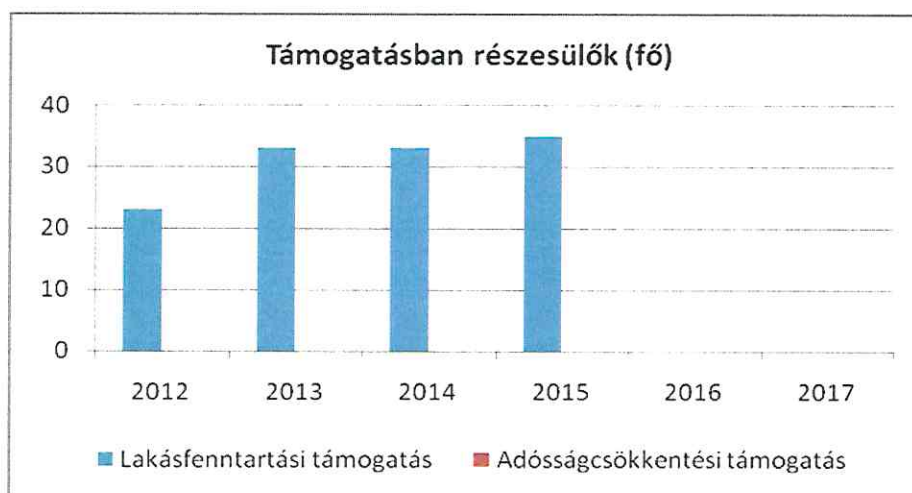
komfort nélküli lakások a száma és aránya nem szegregált lakóterületeken	szilárd falazattal nem rendelkező lakások száma és aránya a nem szegregált lakóterületeken
45	91
22,3	45

A lakhatás tekintetében említést érdemel, hogy a településen magasnak mondható a komfortnélküli lakások aránya, az összes lakóingatlan 22%-a ilyen, illetve a lakások 45%-a nem rendelkezik szilárd falazattal, ami egy belvizes időszak esetén sok ingatlan tulajdonosnak okozhat problémát.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	23	0
2013	33	0
2014	33	0
2015	35	0
2016		0
2017		

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatban szereplők számára jelent komoly problémát az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná, vagy náluk kapcsolhatják ki a fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. A helyi lakosok rászorultságtól függően lakásfenntartási támogatást igényelhetnek. Adósságcsökkentő támogatásról nem alkotott rendelet az önkormányzat. A táblázatból látható, hogy a községben a vizsgált időszakban 2012. évhez képest kb. 50 %-kal nőtt az ellátásra jogosultak száma, amely állapot már három éve stabilizálódott. Az ellátás természetben történő folyósítása – közmű szolgáltatónak utalja a támogatást az önkormányzat – a védett fogyasztói státusz kérelmezésével együtt több családot mentett meg a közmű szolgáltatásból való kizárástól.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Klárafalván szegregált lakókörnyezetben nem élnek emberek, így ezzel kapcsolatos adatok és megoldásra váró problémaként sem jelentkeznek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény célja:

- „a) elősegíteni az egyén és ez által a lakosság egészségi állapotának javulását, az egészséget befolyásoló feltétel- és eszközrendszer, valamint az annak kialakításában közreműködők feladatainak meghatározásával,
- b) hozzájárulni a társadalom tagjai esélyegyenlőségének megteremtéséhez az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésük során,

- c) megteremteni annak feltételeit, hogy minden beteg megőrizhesse emberi méltóságát és önazonosságát, önrendelkezési és minden egyéb joga csorbitatlan maradjon,
- d) meghatározni - a szolgáltatók jogállásától és az ellátások fedezetétől függetlenül - az egészségügyi szolgáltatások általános szakmai feltételeit, színvonalának garanciáit,
- e) biztosítani az egészségügyi dolgozók és a szolgáltatást nyújtó intézmények védelmét jogaik és kötelezettségeik meghatározásával, valamint az egészségügyi szolgáltatás sajátos jellegéből fakadó garanciális jellegű intézkedésekkel,
- f) lehetővé tenni az egyéni és a közösségi érdekek harmonikus érvényesülését, a mindenkori népegészségügyi célok elérését, a szükséges erőforrások előteremtését, optimális felhasználását és az egészségtudományok fejlődését.”

Az Egészségügyi Törvény a települési önkormányzat főbb feladat- és hatáskörei között kötelező feladatként határozza meg az egészségügyi alapellátást, valamint a környezet- és település-egészségügyi feladatokat.

„**152. § (1)** A helyi önkormányzat az egészségügyi szakellátási intézményműködtetési kötelezettségének részeként gondoskodik

a) a tulajdonában, illetve fenntartásában lévő, közfinanszírozott egészségügyi szakellátást nyújtó egészségügyi szolgáltató működtetéséről,

b) a 2013. április 28-án tulajdonában, illetve fenntartásában lévő egészségügyi szolgáltató számára – az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló törvény alapján – megállapított közfinanszírozott szakellátási feladatok ellátásáról,

c) a tulajdonában lévő, közfinanszírozott egészségügyi szakellátási feladat ellátására szolgáló vagyonhoz kapcsolódó – az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló törvény alapján a helyi önkormányzat rendelkezési joga alá tartozó szakellátási kapacitással ellátandó – közfinanszírozott egészségügyi szakellátási feladatok ellátásáról.

(3a) A helyi önkormányzat (3) bekezdés szerinti vagyona a (3) bekezdés szerinti intézményműködtetési kötelezettség keretében ellátandó egészségügyi szakellátási feladat teljesítését szolgálja.”

„**153. § (1)** A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében

a) gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,

b) biztosítja a 73. § (1) bekezdése szerinti külön jogszabályban meghatározott rovarok és rágcsálók irtását,

c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,

d)

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1		
2013	1		
2014	1		
2015	1		
2016	1		
2017	1		

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A települési önkormányzat képviselő testülete, a település lakosság számára tekintettel felnőttek és gyermekek részére egy egészségügyi alapellátási, vegyes körzetet alakított ki Ferencszállás községgel.

A szakorvosi ellátást igénylő betegeket a háziorvos a makói, illetve szegedi szakorvosi rendelőintézetbe utalja. Az idős, mozgásukban korlátozott, illetve önálló közlekedésre képtelen személyek számára, szükség szerint betegszállító, illetve az önkormányzat által működtetett falugondnoki szolgálat is igénybe vehető.

A vegyes praxis székhelye Ferencszálláson található. A településen orvosi ellátás változó rendelési időben a hét négy napján elérhető. Gyógyszer kiváltás gyógyszerár hiányában a 2 km távolságban lévő Ferencszálláson lehetséges. A falugondnoki szolgálat ebben az esetben is igényelhető.

A településen célzott korosztályok számára különböző szűrővizsgálatokat szervez az önkormányzat, például mammográfiai szűrést, csontsűrűség vizsgálatot, melyet az érintettek igénybe is vesznek, hiszen ez az egészségügyi szolgáltatás helybe jön, és nem kell emiatt távoli helyekre utazni. Biztos, hogy sokkal kevesebben vennének részt a szűrővizsgálaton, ha ezért utazni kellene.

Sajnálatos, hogy a hosszú évtizedeken keresztül szintén helybe érkező tüdőszűrő mára megszűnt.

A kisgyermek és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok védőnő, háziorvos, által rendszeresen megtörténik. A 0-2 éves és a 3-6 éves korú gyermekek évenkénti státusz vizsgálata védőnő, orvos bevonásával helyben történik.

Az önkormányzat két éve, felmenő rendszerrel bevezette az érintett korosztály részére az ingyenes méhnyak-rák elleni védőoltást.

Az orvosi rendelő épülete 2018. évben TOP támogatás felhasználásával akadálymentesítésre került.

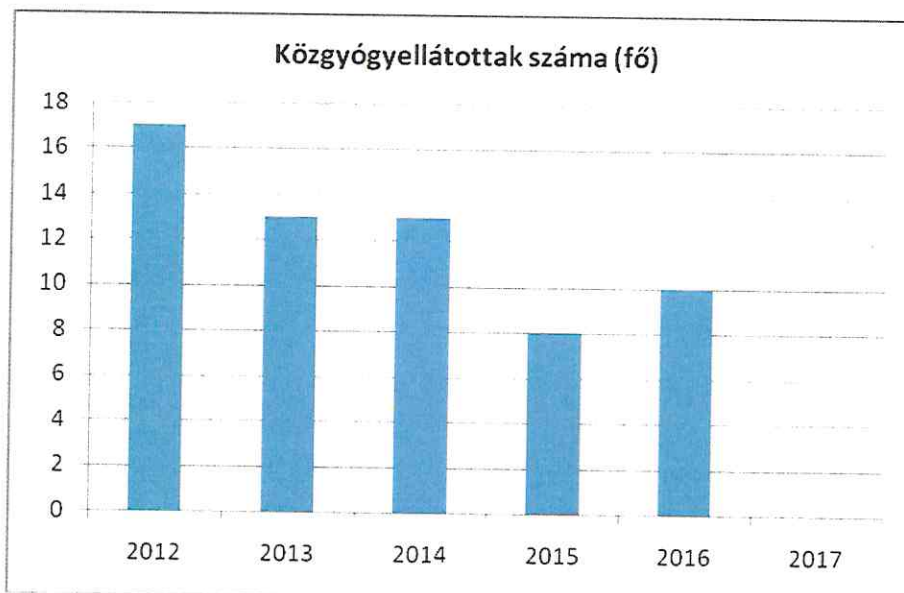
Szociális alapszolgáltatást: (pl. falugondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,) az önkormányzat rendeletben szabályozza.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátásokat nyújtó intézmény (ápolást, gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény és egyéb speciális ellátást nyújtó intézmény) a településen nincs.

Elmondható, hogy az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet. Néhány esetben kellett felhívni a figyelmet arra a lehetőségre, hogy vegyék igénybe legalább a szociális étkeztetést, mert csak így jutottak rendszeres meleg ételhez. Többeknek fizikai állapota, betegsége miatt a főzés nem megoldott. Némely esetben hanyagsága miatt a főzéssel nem foglalkozó, elhanyagolt, alkoholizáló személyről beszélhetünk. Őket igyekeznek a szociális munkával foglalkozók feltérképezni.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	17
2013	13
2014	13
2015	8
2016	10
2017	

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: alanyi jogon, normatív alapon, méltányossági alapon. Ebből 2013. január 1. napját követően csak a méltányossági alapon történő megállapítás tartozik a helyi jegyző hatáskörébe, a többi jogcím esetén a járási hivatal rendelkezik hatáskörrel. Az esélyegyenlőséget, az ellátáshoz való hozzáférést, igénylést a településen hetente egyszer ügyfélfogadást tartó járási hivatal ügysegédje biztosítja.

Ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Erre vonatkozóan a 2012-től 2017. évig tartó időszakra a segédtábla nem tartalmazott Klárafalvára adatokat, de 2011. és 2012. évben is csak 1-1 fő részesült ilyen ellátásban.

Az egészséges életmód szerves része a sportolás is. A településen nincs sportcsarnok, a jelenleg használaton kívül álló iskola tornaterme nyújthat kevés lehetőséget a sportolni vágyóknak. A terem felügyelete, felelős használata azonban sokszor problémás, téli időszakban az egyébként üres épület fűtése gazdaságosan egyáltalán nem oldható meg. A település sportpályája az elmúlt évek forráshiányos költségvetése miatt csak korlátozottan alkalmas szabadidős tevékenységre.

Az önkormányzat 2016. évben pályázatot nyújtott be a Nemzeti Szabadidős – Egészség Sportpark Programban a BMSK Zrt-hez egy 150 m² alapterületű „D” típusú sportpark kialakítása céljából a jelenlegi sportpálya területén, növelve a klárafalvi lakosok egészséges kikapcsolódási lehetőségét. Az új létesítmény a helyi közoktatási rendszer hiányában valójában a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§-a értelmében az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatásokat, a sport és ifjúsági ügyeket, mint helyben biztosítható közfeladatokat körében ellátandó helyi önkormányzati feladatot szolgálja.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Klárafalva Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 42. § 1. pont és az 53 § (1) bekezdés felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában foglaltaknak megfelelően az önkormányzati

feladat- és hatáskörök a képviselő-testületet illetik meg. A képviselő-testületet a polgármester képviseli. Az önkormányzati feladatokat a képviselő-testület és szervei: a polgármester, a képviselő-testület bizottságai, a képviselő-testület hivatala látja el. A képviselő-testület tagjainak száma 4 fő. A Képviselő-testület éves munkaterv szerint ülésezik. A képviselő-testület az ülés napirendjére tekintettel nyilvános-, zárt- és rendkívüli ülés tart. Évente egy alkalommal nyilvános ülés keretében közmeghallgatást tart. A nyilvános ülésre, a napirend érintettjei, a civilszervezetek meghívást kapnak. A település lakossága a hirdetőtáblákra kifüggesztett meghívóból értesül az ülés időpontjáról, napirendjéről.

A településen civilszervezet nem működik.

Azok számára, akiknek otthonában nincs internet hozzáférés a Faluházban vehető igénybe ez a szolgáltatást.

A helyi lakosok Klárfalva Község Honlapjáról tájékozódhatnak a település életét érintő kérdésekről, hírekről.

A településen etnikai konfliktusok nem léteznek, azok kezelésére nincs szükség.

A helyi közösségi szolidaritásnak szép példái vannak a településen. Adományozásból összegyűlt pénzek is segítettek pl. a második világháborús emlékmű állítását, a temetőben haragló építését.

A település kis létszáma, a civilszervezetek és az értelmiség hiánya miatt a településen nem beszélhetünk igazi közösségi életéről.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem él roma kisebbség, így értelemszerűen roma nemzetiségi önkormányzat sem tevékenykedik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A legnagyobb probléma a munkahelyteremtés, melyre megoldás lehet egyrészt egy-két arra alkalmas önkormányzati ingatlan értékesítése kisebb vállalkozás letelepítésére. Probléma még az állástalanoknál a hivatalos ügyekben való járatlanság illetve a téli tüzelő biztosítása. Megoldás a segítségükre kialakított szociális tanácsadás rendszere. A téli tüzelő kérdése a pályázati forrásból történő segítségnyújtás hosszútávon nem nyújt elegendő megoldást. Az lehet egy önkormányzati tulajdonú erdő telepítésének lehetősége. A mélyszegénységben élők egyik legnagyobb problémája a lakásuk elvesztése, amely miatt elkezd lecsúszni az életszínvonaluk, amelyhez hozzájárul a lakókörnyezetük elhagyása, társas kapcsolataik felszámolása is. Megoldás lehet az Önkormányzat részéről, ha lehetőséget teremt nekik a helyben maradásra úgy, hogy a megüresedett épületeket megvásárolja, illetve bérlakás programot indít.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	- tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályba történő irányítás, regisztrálásra történő rábeszélés a további ellátások lehetősége érdekében

eladósodás problémák	felbukkanása,	lakhatási	-	figyelemfelhívás, lakásfenntartási igénybevételének önkormányzatnál kikapcsolása elkerülése érdekében), figyelemfelhívás az indokolatlan és nehezen nyomon követhető különböző hitelek felvétele ügyében	tájékoztatás a támogatás lehetőségéről az (közmvűvek
anyagi okok miatt fűtési nehézségek, élelmezési problémák			-	bérlakás program -tűzifával való segítése saját erdő telepítésével	
			-	EU-s segélycsomagokra kiírt pályázatok figyelése, sikeres pályázat eseté élelmszer csomag osztása	élelmszer

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A gyermekek helyzetének általános jellemzői, (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

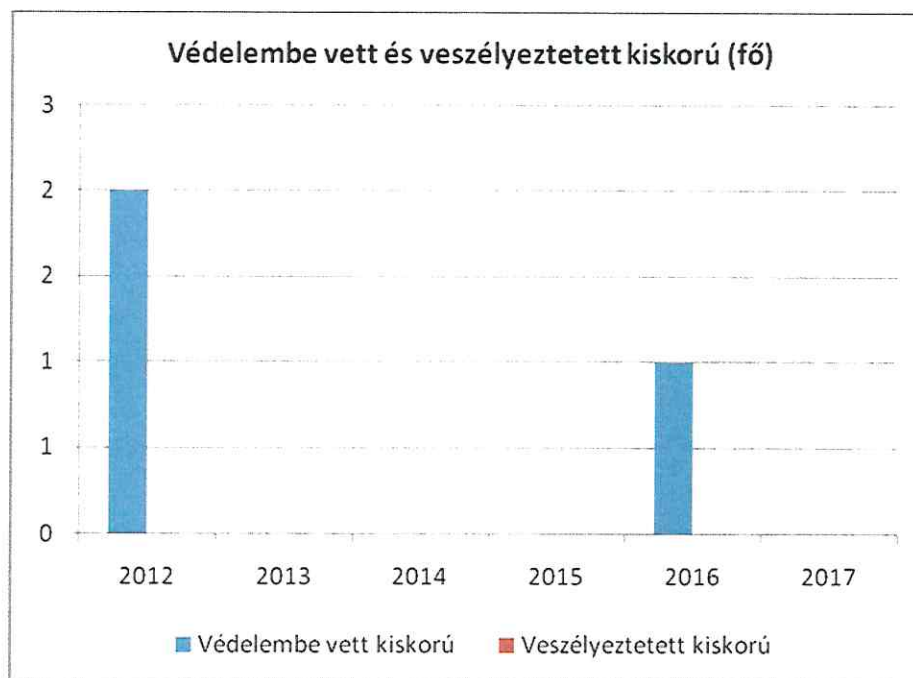
Klárafalva állandó népességének száma 526 fő,
ebből a 0-17 évesek száma összesen 86 fő.

A gyakorlatban ebből a korosztályból kerülhet ki a veszélyeztetett és védelembe vett kiskorú gyermekek száma.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	2	
2013		
2014		
2015		
2016	1	
2017		

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Amennyiben a kiskorú gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerül, a járási hivatal gyámhivatala védelembe veszi a gyermeket. Klárafalván a hét egy napján a Szegedi Kistérség Többcélú Társulásának intézménye keretében működik a gyermekjóléti szolgálat. A családgyózkodó szoros kapcsolatot ápol a jegyzővel, családokkal és azokkal az oktatási intézményekkel, ahová a klárafalvi gyermekek járnak.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, a veszélyeztetettségének megelőzésére, megszüntetésére szolgál.

A gyermekek védelmét:

- pénzbeli és természetbeni ellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások,
- gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések,
- az ellátások, intézkedések megtételének ellenőrzése, adatok kezelése szolgálja.

A fenti táblázat adataiból látható, hogy a településen az elmúlt öt évben a hatásköri szabályok módosulása miatt nincs használható adat a védelembe vett és veszélyeztetett gyermekek számáról.

Természetesen, ha csak egyetlen esetre kerülne sor, az is sok lenne, mert az a gyermek fejlődését, jövőjét veszélyezteti. Az életben egy ilyen szituáció, indíttatás a felnőttkorra is kihatással lehet. A vizsgált időszakban jellemzően az iskolai hiányzás miatt volt szükség a védelembevételre. A jelenlegi helyzetben felmerülő probléma a családok megélhetése, ami családi konfliktusokhoz vezethet, és felmerülhet a gyermekek elhanyagoltsága is.

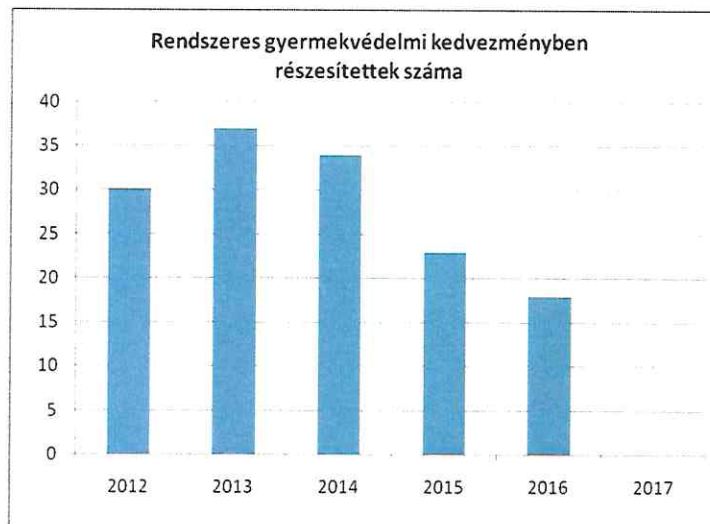
Sajnos az fentebb említett jogszabályváltozás során védelembevétellel kapcsolatos hatáskör elkerült a jegyzőtől, pedig a gyermekek érdekében talán jobb lett volna, ha a legalacsonyabb és így legátláthatóbb szinten marad. Klárafalván működik a Gyermekjóléti- és Családsegítő Szolgálat, amely a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása a Szociális Szolgáltató Központ keretében látja el.

A környezet és a szakemberek odafigyelése, a jelzőrendszer azonnali, több lábon álló működésének szinten tartása, javítása elengedhetetlen. Elmondható, hogy a lakosság 0-17 éves korosztályához (86 fő) képest nem túl magas a védelembe vett gyermekek száma.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	30
2013	37
2014	34
2015	23
2016	18
2017	

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az adatok alapján megállapítható, hogy öt év távlatában, hogyan változott a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma. Ez az ellátási forma a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítható meg. Kiegészítő és rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben akkor részesülhet a gyermeket nevelő család, ha időszakosan létfenntartási gondokkal küzd vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül. Mint látható a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2012. évhez képest egy átmeneti emelkedést követően a foglalkoztatási helyzet kedvező alakulása miatt, viszonylag jelentős mértékben, a 2012. évi sinthez képest közel 40%-kal csökkent.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a szociálisan rászoruló kiskorúak vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása.

Ennek formái:

- gyermekétkeztetés normatív kedvezmény,
- pénzbeli támogatás,
- külön jogszabály szerint egyéb kedvezmény.

Gyermek jogán járó helyi juttatás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, valamint a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.

A kedvezményes gyermekétkeztetésre a vizsgált időszakban oktatási intézmény hiányában csak a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása tagóvodájánál találunk adatot. Az önkormányzat a vizsgált időszakban rendszeresen megszervezte az 1997. évi XXXI. törvényre figyelemmel a rászoruló gyermekek szünidei étkeztetését, ez 2018. évben 14 olyan gyermeket érint, aki a településen lakóhellyel rendelkezik és hátrányos helyzetű gyermeknek számít. 2017. évben viszont csak 7 gyermek, 2016. évben pedig 6 ilyen gyermek szerepelt a felmérésekben, illetve részesült ilyen ellátásban. Az étkeztetés megszervezése oktatási intézmény hiányában komoly problémát okoz.

Klárafalván nem élnek magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek, illetve jelenleg oktatási-nevelési intézmény sem működik, így anyanyelvüknek és kulturális helyzetüknek megfelelő pedagógiai programra sincs szükség.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nem él szegregált, telepszerű lakókörnyezetben gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

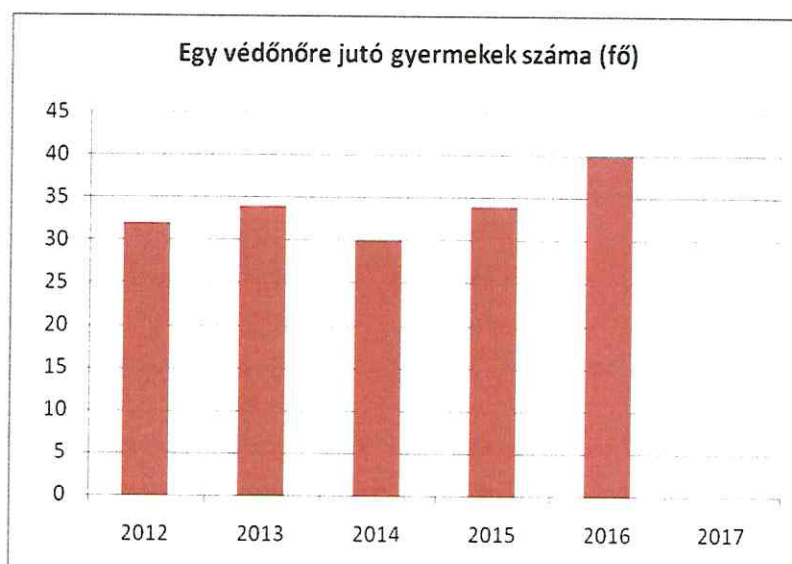
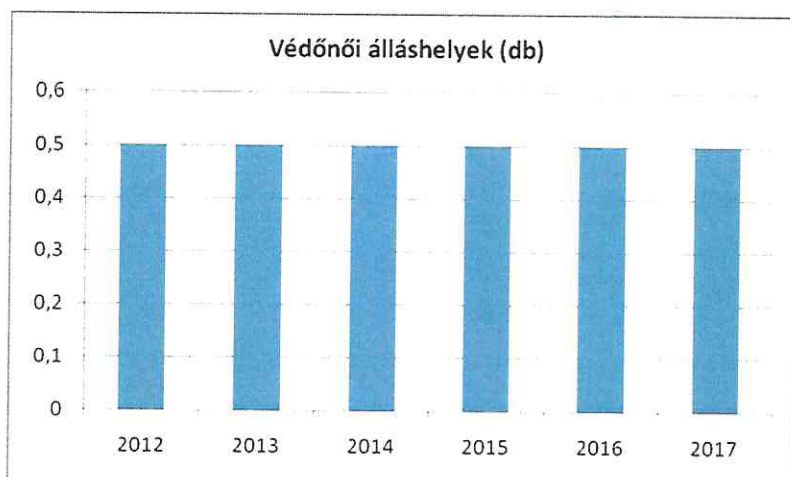
Az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzatok feladata. Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körébe gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	0,5	32
2013	0,5	34
2014	0,5	30
2015	0,5	34
2016	0,5	40
2017	0,5	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Az önkormányzat a védőnői szolgálatot Ferencszállás Községi Önkormányzattal közösen látja el. A védőnő a hét két napján, az orvosi rendelő épületében kialakított védőnői szobában látja el a kisbabákat, tanácsaival segíti a kismamákat és anyukákat. Továbbá otthonukban is felkeresi a családokat, figyelemmel kísérve a gyermekek egészségi állapotát, körülményeit. A védőnő két települést lát el, így egy védőnő elegendő a feladat ellátásra. A védőnői feladatellátás körébe 0-6 éves korosztályig folyik területi gondozás, mivel Klárafalván nem működik általános iskola. A tanulók más település iskoláiba járnak, ezért az ő gondozásuk a helyi illetékességgel bíró védőnői feladat ellátásba tartozik.

Az önkormányzat a házi gyermekorvosi teendőket a felnőttek és gyermekek részére szervezett, vegyes körzetű háziorvosi szolgálat látja el Ferencszállás Községi Önkormányzattal. Az önkormányzat házi gyermekorvosi praxist nem működtet.

A 0-7 éves korosztályból speciális fejlesztésre szoruló gyermekek fejlesztése megoldott.

Súlyosan beteg, fogyatékos gyermekek száma: 1 fő. Betegségük, fogyatékoságuk mértékének megfelelő ellátás számára biztosított.

Klárafalván működik a Gyermekjóléti Szolgálat, annak családgondozója jól ismeri a helyi lakosokat. Jó és szoros kapcsolatot ápol a jegyzővel, családokkal és a járási gyámhivatallal.

Amennyiben a kiskorú gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármely ok folytán veszélybe kerül, a családgondozója kezdeményezi a gyermek védelembevételét.

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásként a gyermekvédelmi támogatás megállapításáról és a folyósítás feltételeiről szóló rendeletében az önkormányzat kifejezetten a krízishelyzetben

lévők számára rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, illetve krízis segélyt (átmeneti segélyt) biztosít. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen, rendkívüli gyermekvédelmi támogatáson túl a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek gyermekétkeztetéshez történő hozzáférése biztosított, bár nem minden érintett él ezzel a lehetőséggel.

Sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés csak nagyon szerény mértékben megoldott. A településen nincs sportcsarnok, a volt iskola épületében található tornateremben pingpong asztal, kondi gépek használhatók. A település központjában lévő parkban egy elavult játszótér található, amely felújítására az önkormányzat keresi a pályázati lehetőséget.

A szabadidős és szünidős programok közül az érdeklődők használhatják a Faluházban rendelkezésre álló könyvtárat, illetve e-Magyarország pontot.

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012				7
2013				7
2014				7
2015				7
2016				7
2017				

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

A településen Angyalkák Családi Napközi működik 7 férőhellyel, ami megoldást kínálhat a szülőknek a gyermekek napközbeni elhelyezésére az olyan helyzetben is, amikor egyébként az alacsony gyermek számok miatt az önkormányzat nem tudja vállalni óvoda társulás keretében sem helyben óvodai csoport indítás költségeit.

Tagóvoda hiányában a szülők gyermekeiket a 2 km-re lévő Ferencszálláson, a Szegedi Kistérség többcélú Társulása keretében működő tagóvodába írathatják be, ahol megoldott a Klárafalváról érkező sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése is.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

A táblázat kitöltése szükségtelen, mert a településen általános iskola nem működik.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A településen nem működik általános iskola, azonban a Klárafalva község vonatkozásában kötelező felvételt biztosító kiszombori Dózsa György Általános Iskolában egyaránt tanulhat különleges bánásmódot igénylő gyermek, sajátos nevelési igényű gyermek, beilleszkedési, tanulási nehézséggel

küzdő gyermek éppúgy, mint a kiemelten tehetséges gyermek. Az iskolai oktatásban nem tapasztalható sem hátrányos megkülönböztetés, sem szegregáció.

A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások teljesítése érdekében pl.: gyógypedagógus, gyógy-testnevelő, logopédus foglalkozik a rászoruló gyermekekkel.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyermekek az egyik legsérülékenyebb réteg a társadalomban, hiszen még nem tudják befolyásolni saját sorsukat, kiállni a jogaikért, megteremteni lehetőségeiket. Klárafalván lakosságon belüli számarányát tekintve sok gyermek él. A sok gyermek pedig felelősség is, így azokat a problémákat is kezelni kell egy ilyen településen amelyek még nem vagy csak részben jelentkezők, de előrevetítik a problémákat. Ilyen probléma a drog, mely tettenérhetően nincs jelen, de mivel a gyermekek többségében a közeli nagyvárosban járnak iskolába, a problémát meg kell előzni. A gyermekekre és legfőképpen jövőjük alakulására kihat a család, melyben élnek elszegényedése is. Probléma a „falusi gyerek” szindróma, azaz hátránnyal indulnak sok esetben a benti gyermekekkel szemben. A következő nagy terület melyre mindenképpen súlyt kell a mai világban helyezni, az a gyermek szegénység megelőzése, az egészséges életmódra nevelésük, környezetük egészséges kialakítása

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
elszegényedés jelei	- adományozások szervezése Szülői Munkaközösség keretén belül (taneszközök, kinőtt ruhák) - gyermekjóléti szolgálat, jelzésének továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervek felé, ruhagyűjtés, adományozások megszervezése, csere-bere akciók szervezése
hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek étkeztetése	- cél, hogy minden érintett gyermek vegye igénybe a kedvezményes étkeztetést, erről az elutasító szülőket meg kell győzni EU-élelmiszer segélycsomagokra pályázás, segélycsomagok osztása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlőségének jogi alapvetései, miszerint

- a nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,
- a nőket a férfiakkal egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén

- szociális biztonság területén,

A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság, és terhesség tekintetében.

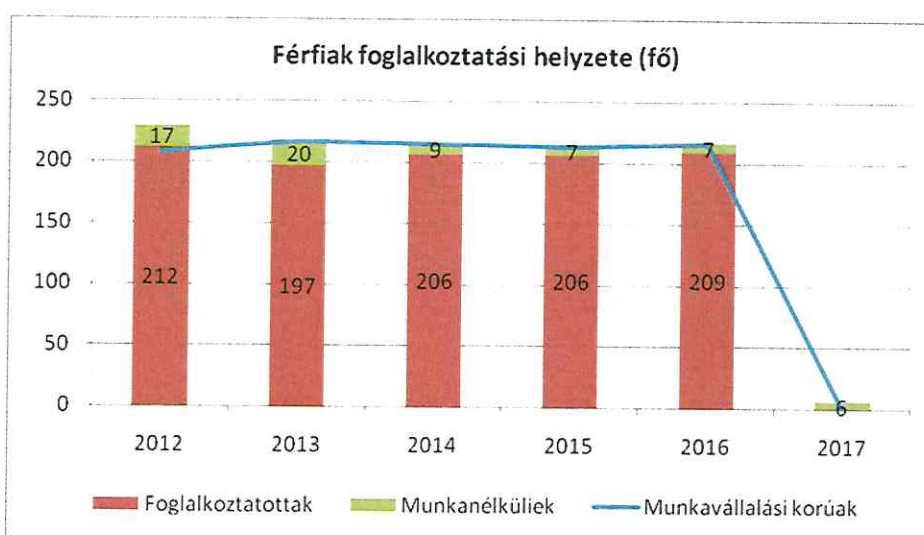
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

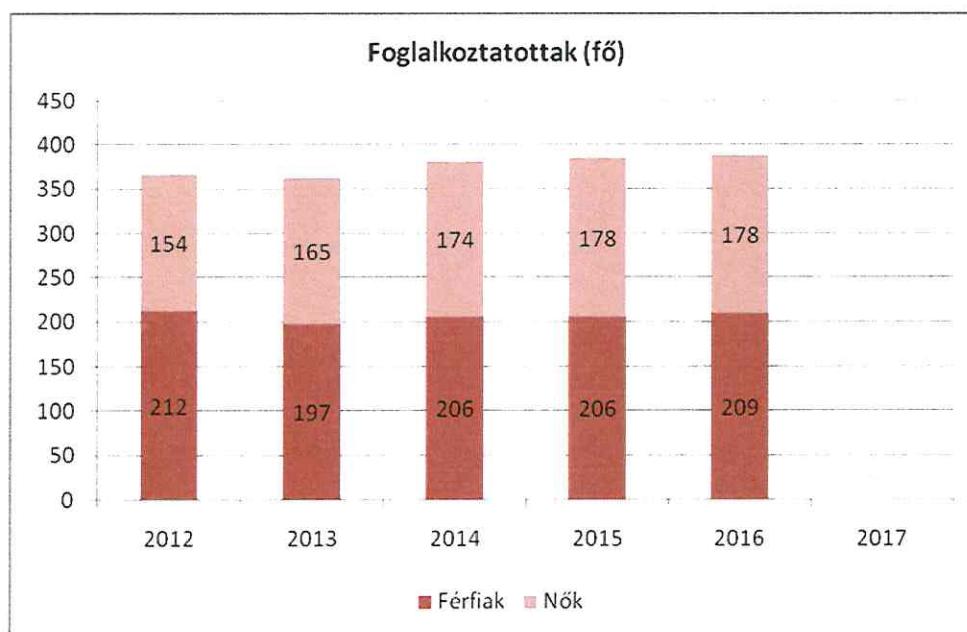
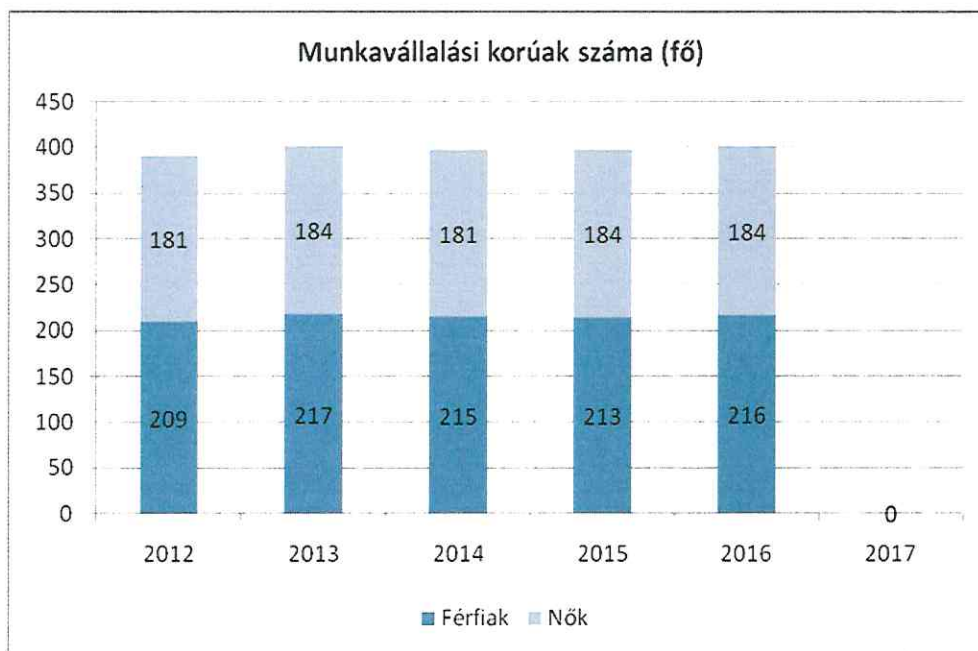
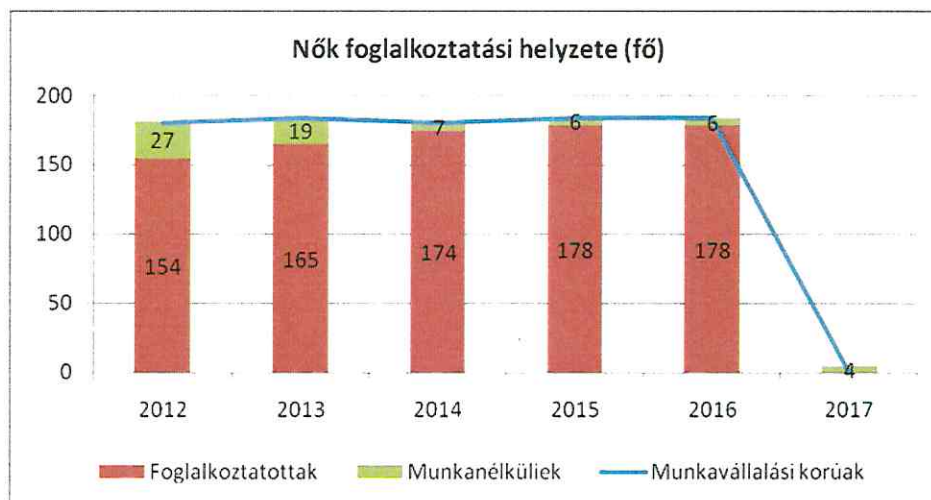
Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	209	181	212	154	17	27
2013	217	184	197	165	20	19
2014	215	181	206	174	9	7
2015	213	184	206	178	7	6
2016	216	184	209	178	7	6
2017	0	0			6	4

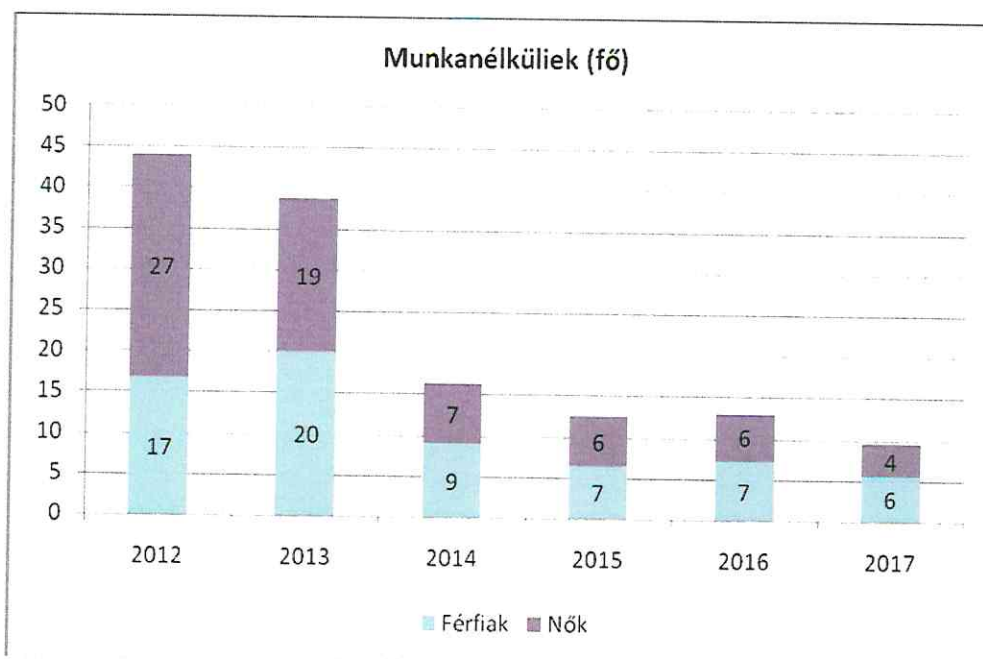
Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A táblázat adatai arról adnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. A foglalkoztatottak száma becült adat.

A munkanélküliek körében a nők szívesebben vesznek részt foglalkoztatást segítő és képzési programokban. Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei nehezebbek, mint a férfiaké. Ez talán a fizikai állóképesség miatt lehet így. Amennyiben egy munkakörre férfi és nő is jelentkezik, többnyire a férfi munkaeölt részesítik előnyben. Nem megy el GYES-re, és nem ő marad otthon a beteg gyerekkel. Ezek nem hangosan kimondott vélemények, de azért érzékelhető. Nők számára helyben csak az Önkormányzat tud munkát biztosítani közfoglalkoztatás keretében.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A településen bölcsőde nincs, már napközi otthonos óvoda sem működik. Az egyetlen családi napközi férőhelyeinek száma 7 fő. A nők elhelyezkedése szempontjából fontos tényező, hogy a gyermekek napközbeni ellátása megoldott legyen. Van arról is információ, hogy GYES után az anya, mivel távolabbi helyen talált állást magának, gyermekét is a munkahelye szerinti település óvodájába íratta. A községben családbarát munkahelyi megoldásra, rugalmas munkaidőkezdésre azért nincs példa, mert munkahely sincs.

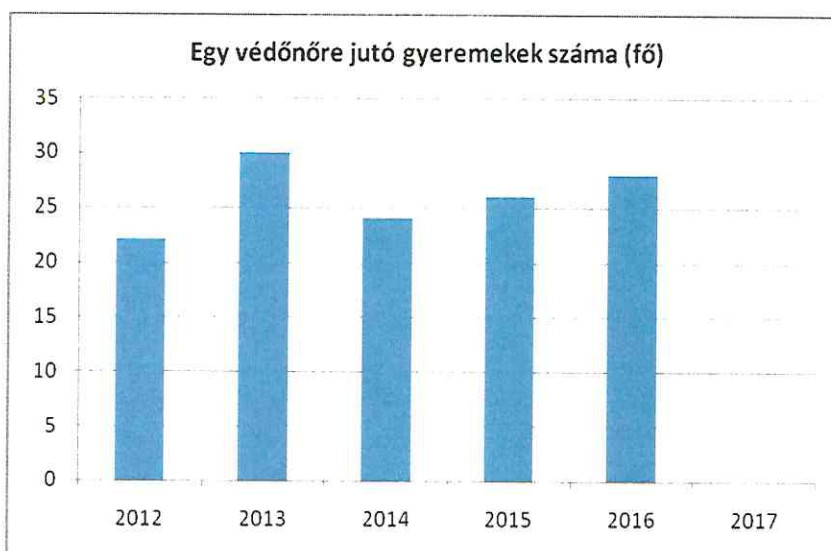
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét szolgálja. A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos ismeretek átadása megfelelő.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	0,5	11	22
2013	0,5	15	30
2014	0,5	12	24
2015	0,5	13	26
2016	0,5	14	28
2017	0,5		0

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A védőnő nem csak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem a kismama gyakorlati és lelki segítése is feladata. Szoros kapcsolatban áll a családokkal, rálátása van a gyermek családi körülményeire. Kapcsolatot tart a kisgyermekellátó intézményekkel, gyermek/házi orvossal.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli, nők ellen irányuló erőszak nem jellemző a településen. Ez nem jelenti azt, hogy nem fordulhat elő, azonban erre nem mindig derül fény, mert az érintett nem szívesen beszél róla. Ha súlyosabb eset előfordulna, azt már nem lehetne eltitkolni. A település kicsi, mindenki, mindenkit ismer és a súlyos bántalmazás hamar kiderül. Természetesen a kisebb bántalmazást, vagy lelki terrort sem szabad figyelmen kívül hagyni, és szigorúan fel kell lépni ellene. A Családsegítő Szolgálathoz fordulhat, akit ilyen jellegű atrocitás ér, továbbá rendőrségi feljelentést lehet tenni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen anyaoththon, családok átmeneti otthona nem működik. A helyi információk alapján erre nincs szükség. Krízis helyzetben igénybe vehető az 50 km-en belül lévő, Hódmezővásárhelyen található Anya - Gyermek szálló.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A település közéletében a nők és férfiak jelenléte a képviselőtestületet nézve kiegyenlített. A hivatalokban, szociális, kulturális és oktatási területen a férfiak számaránya elenyésző.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák nem jellemzőek, intézkedést nem igényelnek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők látható helyzete igazodik a társadalomban már évszázadok óta elfoglalt helyükhöz, a gyermeknevelés, a háttér megteremtése. Ezzel együtt azonban elvárás környezetük részéről és saját magukkal szemben is, hogy saját karriert csináljanak. Ez hosszútávon a szétaprózódáshoz és hosszú

távon a családi élet kárára tud csak megvalósulni. A településen a nők közéleti szerepvállalása a férfiakhoz viszonyítva kiegyensúlyozott

A községben megfigyelhető, hogy a munkanélküliek körében a nők szívesebben vesznek részt foglalkoztatást segítő és képzési programokban. Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei viszont nehezebbek, mint a férfiaké. Ez talán a fizikai állóképesség miatt lehet így. Amennyiben egy munkakörre férfi és nő is jelentkezik, többnyire a férfi munkaerőt részesítik előnyben. Nem megy el GYES-re, és nem ő marad otthon a beteg gyerekkel. Ezek nem hangosan kimondott vélemények, de azért érzékelhető. Nők számára az Önkormányzat tud munkát biztosítani közfoglalkoztatás keretében.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nagyobb arányú munkanélküliség	- közfoglalkoztatásba történő bevonás, önkéntes munkára való ösztönzés-ezzel kapcsolatos felvilágosítás, tájékoztatás megadása, mert ez lehet alapja egy további ellátási formának
szakképesítés hiánya	- képzési programokhoz juttatás (pl. szakács, bolti eladó, mezőgazdasági növénytermesztő-élelmiszer-tartósító) az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

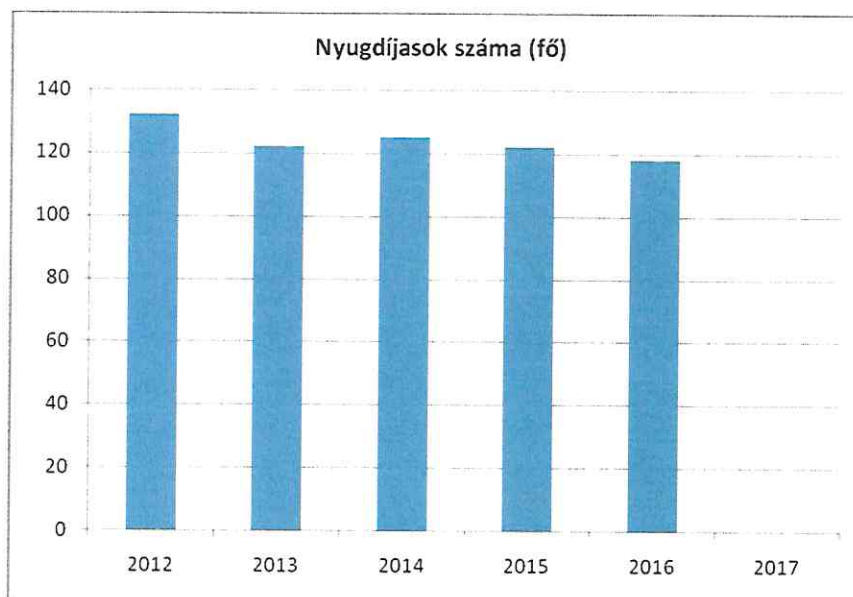
A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

- saját jogú nyugdíj
 - öregségi nyugdíj
 - rehabilitációs járadék
- hozzátartozói nyugdíj
 - özvegyi
 - árvaellátás
 - szülői
 - baleseti hozzátartozói nyugellátás
 - özvegyi járadék

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	51	81	132
2013	48	74	122
2014	46	79	125
2015	46	76	122
2016	44	74	118
2017			0

Forrás: TelR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idős korosztály (jellemzően az 55 év feletiek) foglalkoztatási mutatói a településen nagyon alacsonyak. Annak a személynek, aki ebben a korban munkanélkülivé vált, az elhelyezkedési esélye a nullával egyenlő, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerő-piacon. Ebben az esetben látványos a diszkrimináció, hiszen nem csak az elhelyezkedési esélye rosszabb, a létszámleépítés is hamarabb eléri a korosztályt. A településen a regisztrált munkanélküliek száma 2016. évben 13 fő, ebből 5 fő 50 év feletti.

Az sem jellemző, hogy a lakosság köréből többen élnének a nyugdíj melletti/helyetti munkavégzés lehetőségével.

A településen az idős, nyugdíjas emberek a vidéki életmóddal járó többletterhelés miatt örülnek, ha a ház körüli teendőket el tudják látni. Mindenki kertes házban lakik, ahol akad munka bőven.

A településen nincs munkahely a fiatalok számára sem, így a nyugdíjasok foglalkoztatására sincs lehetőség.

A tevékeny időskor, pl. élethosszig tartó tanulás sem jellemző.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az önkormányzat kötelező feladataként biztosítja a rászoruló, településen élő idősök számára a szociális alapszolgáltatásokat, továbbá a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást. Az

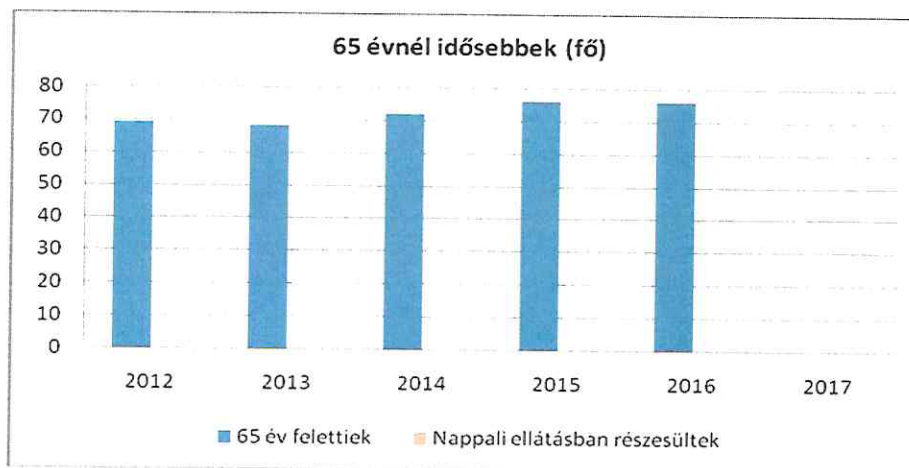
önkormányzat társulási formában, Szegedi Kistérség Többcélú Társulása intézményei keretében látja el feladatát. Az önkormányzat szociális rendelete, valamint a Társulási Megállapodásban foglaltak szerint az idősök számára biztosított a:

- szociális alapszolgáltatás:
 - étkeztetés
 - házi segítségnyújtás / mentális segítségnyújtás
 - családsegítés

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	69	0	0,00%
2013	68	0	0,00%
2014	72	0	0,00%
2015	76	0	0,00%
2016	76	0	0,00%
2017	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális vagy mentális támogatásra szorulóknak szívesen veszik az önkormányzat megkeresését és veszik igénybe a szolgáltatásokat saját otthonukban. Nappali ellátásra nincs lehetőség, erre igény sem mutatkozik, az idősebb és betegesebb személyek szívesebben maradnak otthon.

Napjainkban egyre nagyobb igény mutatkozik a szociális ellátásra. A szociális étkeztetés is népszerű. Az idősök kiszállítással kérhetik az ebédet.

A célcsoport az egészségügyi szakellátást helyben nem tudja igénybe venni, a legközelebbi szakrendelő Makón, illetve Szegeden van. Aki betegsége folytán, vagy mozgásában korlátozott, annak lehetősége van betegszállítót, illetve a falugondnoki szolgálatot igényelni.

Az önkormányzat intézményei, az önkormányzati hivatal, egészségház akadálymentesítettek a TOP pályázaton elnyert támogatásoknak köszönhetően, a faluház viszont csak részben akadálymentesített.

Az érintettek zöme tájékozott a szociális szolgáltatások igénybevétele tekintetében, a kifejezetten idős, jövedelemmel nem rendelkező személyek támogatását hivatott időszerűk járadékát azonban nem igényelte a településen senki.

A településen a nyugdíjas körében sem folyik aktív közösségi élet, nincs mozgatójuk.

A település időseire nem jellemző az informatikai jártasság, inkább csodálkozással és hitetlenkedve szemlélik a fejlődést.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A község idősebb korosztályai már koruk és egészségi állapotuk miatt nehezebben mozdulnak ki otthonról.

6.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az idős korosztály problémája a falusi szépkorúak jellegzetes problémáit mutatja. Segítséget igényelnek, igényelnének több téren is. Probléma, hogy minden szempontból kiszolgáltatottak. Ha egészségügyi problémájuk miatt leesnek lábról, jelzőrendszer hiányában órák, napok telhetnek el, míg valaki megtalálja őket. A magányosságukat kevés pénzügyi ráfordítás mellett kellő szervező erővel, kitartással lehetne enyhíteni például nyugdíjas klub létrehozásával. Sokszor probléma a szakorvosi rendelésre való eljutások a nehézkes közlekedésük miatt. A településen van egy jól működő falugondnoki szolgálat, ami a település idős, rászoruló lakosságának orvoshoz, ügyintézésre történő szállítását végzi. A szolgálat beindítását követően 11 évvel sikerült az 5 személyes és nem akadálymentesíthető autót 2015. évben LEADER pályázat során lecserélni és egy új, 9 személyes, mozgáskorlátozottak szállítására is alkalmas falugondnoki feladatokat szolgáló mikrobust (Opel Vivaro) vásárolni. Az új gépjármű beszerzését a nagy számú igénybevétel és gazdaságossági szempontok is indokolták. Jelzőrendszeres segítségnyújtást kellene kiépíteni, megvalósítani. Kiszolgáltatottak a betörőkkel szemben is. Kamerákkal, pánikgomb beszerelésével lehetne a problémán segíteni. A településen a belvízelvezető csatornarendszer szinte teljes egésze felújításra szorul. Az idős emberek sokszor előregedett vályog épületbe élnek, nem tudnak költeni biztosításra, így egy-egy belvizes időszakban nagy valószínűséggel az ő házaik sérülnek és maradnak megrongálódva is, hiszen a helyreállítást sem tudják fedezni. Fontos lenne a falu teljes belvízelvezető csatornarendszerének kiépítése.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
az idősek szociális ellátása, szociális biztonsága	- biztos és állandó személyek alkalmazása az alapellátásban - vályog épületeket veszélyeztető belvíz elhárítása belvíz elvezető rendszer felújítása által
Nyugdíjasklub hiánya, magányos idősek	- mozgató személy felkutatása, tagok toborzása
magányos, betegeskedő idősek szakorvoshoz, ügyintézésre történő szállítás megoldatlansága	- új falugondnoki autó beszerzése
bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály	- rendőrség fokozott járőrözése, veszély esetén riaszthatóságról, elérhetőségről tájékoztatás

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékkal élő lakótársaink foglalkoztatására a településen nincs mód, de nem a hátrányos megkülönböztetés miatt, hanem mert szervezett-munkahelyi foglalkoztatásra létszám sem tevődne össze. A fogyatékkal élők saját lakókörnyezetükben élnek. A településen nincs nappali ellátás, lakóotthon, gondozóház. Erre jelenleg nincs is igény, az érintettek ellátása családon, környezetben ápolási díj folyósítása mellett, illetve a szociális alapszolgáltatás keretén belül megoldott.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfelelő információhoz jutnak a jogszabály szerint járó pénzübeli és természetbeni ellátásokról. Ezeket igénybe is veszik. Alapellátásként amennyiben ennek szükségét érzik biztosítható

- szociális alapszolgáltatás,
 - étkeztetés,
 - házi segítségnyújtás,
 - családsegítés

Ápolás, gondozás nyújtó intézmény, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon a településen nincs.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	10	13	23
2013	9	14	23
2014	8	16	24
2015	8	15	23
2016	8	14	22
2017			0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen minden megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személy ellátásban részesül.

A településen sem önkormányzati, sem egyházi fenntartású, sem civil fenntartású intézmény a nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek számára nincs.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Az önkormányzat tulajdonában lévő önkormányzati hivatal, egészségügyi intézmény épületei akadálymentesítettek. A fogyatékos személy számára a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények akadály mentes látogatása nem teljes körűen biztosított. A mozgáskorlátozottak részére a parkolás megoldott. Önkormányzati feladatként az önkormányzati

épületek akadálymentesítése, illetve a járdák állapotának folyamatos javítása a cél, lehetőleg a közfoglalkoztatottak bevonásával.

7.4. Következtetések-problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A községben alacsony a fogyatékkal élők száma, azonban számukra az életminőségük nagyon fontos eleme, hogy mennyire segíti környezetük az életüket, boldogulásukat. Az egyik legnagyobb probléma, hogy az önkormányzati épületek nem akadálymentesek, közép távon meg kell oldani valamennyi épület teljes körű akadálymentesítését.

További probléma a járdák rossz állapota, amin a kerekesszékesek, gyengénlátók számára veszélyessé válik a közlekedés. Ez utóbbi probléma az érték teremtő közfoglalkoztatásnak köszönhetően ugyan javult, de még sok száz méternyi járda szorul felújításra.

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
járdák biztonságossá tétele	- járdák folyamatos karbantartása
önkormányzati épületek, teljes körű akadálymentessé tétele	- akadálymentesítési munkák megkezdése, járdák folyamatos karbantartása a közcélú foglalkoztatottak bevonásával a segédmunkákba

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A helyi önkormányzatnak, a községben működő kis- és mezőgazdasági vállalkozóknak, az egyház képviselőinek, a falu lakosságának, kicsiknek és nagyoknak, időseknek és fiataloknak közös érdeke és felelőssége, hogy Klárafalva a jövőben élhetőbb településsé váljon. Ehhez elengedhetetlen a településen hiányzó civilszervezetek - alulról jövő kezdeményezések önkormányzati felkarolásával történő - létrehozása.

Mindehhez azonban kell egy megfelelő irányító, mozgósító személy, akinek hívószavára az emberek szívesen mozdulnak. A polgármester, a képviselők és a lakosság kapcsolata megfelelően értékelhető. A település élhetőbbé tétele azonban egy ilyen méretű településen sem feltétlenül akarát, inkább szabadidő kérdése. A falun élő emberek sokat dolgoznak. Munkahelyre ingázóknak a munkaidő mellett sok idejét elveszi az utazás, munka után a kertek, porták, otthonok rendben tartása is sok energiát igényel.

Az önkormányzat a korábbi évek folyamatos forráshiányos költségvetése és szakember hiánya miatt nem tudta a civil kezdeményezéseket támogatni, a nem kötelező feladatnak számító közösség-építő tevékenységet önmaga elvégezni. A költségvetési helyzet normalizálódása esetén mindenképpen szélesíteni és színesíteni kellene az önkormányzat és a helyi lakosság kapcsolatát.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A Helyi Esélyegyenlőségi Program tervezetét Klárafalva Községi Önkormányzat Képviselő-testülete, az Önkormányzati Hivatal dolgozói, az állami és önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, a település lakossága előzetes véleményezés, esetleges módosító javaslatok

megtétele céljából tanulmányozhatja. Helyi Esélyegyenlőségi Program az Önkormányzati Hivatalban, valamint a Faluházban bárki számára elérhető, a település honlapján olvasható és véleményezhető.

Klárafalva Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a fentebb felsorolt intézmények, valamint a lakosság meghívása mellett, nyilvános képviselő-testületi ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1.) munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás, hivatalos ügyek intézésének nehézségei, eladósodás	- Tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről, - Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályára történő irányítás, regisztrálásra történő rábeszélés a további ellátások biztosítása érdekében.
	2.) eladósodás felbukkanása, lakhatási problémák	- figyelemfelhívás, tájékoztatás a lakásfenntartási támogatás igénybevételeének lehetőségéről az önkormányzatnál (közművek kikapcsolása elkerülése érdekében), - figyelemfelhívás az indokolatlan és nehezen nyomon követhető különböző hitelek felvétele ügyében - megüresedett épületek megvásárlása, vagy bérlet megvásárlása, vagy bérlet építési program indítása - rászorulóknak tűzifával való segítése önkormányzati erdőtelepítéssel
		- önkormányzati belterületi ingatlanok

	hiánya	- jelzőrendszer működtetése, felvilágosítás hova fordulhat az érintett segítségért, (Családsegítő, Rendőrség, ingyenes hívható segélykérő telefonszámok nyilvános helyeken történő közzététele - nyugdíjasokat mozgató, összefogó személy felkutatása, tagok toborzása
	3.) Nyugdíjasklub hiánya, magányos idősök	
Fogyatékkal élők	1.) önkormányzati épületek akadálymentessé tétele	-akadálymentesítési munkák befejezése, a járdák folyamatos felújítása a közcélú foglalkoztatottak bevonásával a segédmunkákba.
	2.) járdák biztonságossá tétele	

• **A beavatkozások megvalósítói**

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1.) munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás, hivatalos ügyek intézésének nehézségei, eladósodás 2.) eladósodás felbukkanása, lakhatási problémák 3.) tüzelő beszerzési problémák	Önkormányzat, polgármester , jegyző, Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, Szegedi Kistérség Többcélú Társulása, pénzintézetek, Erdőgazdaság
Gyermekek	1.) gyermekszegénység megelőzése 2.) hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek étkeztetése	Önkormányzat, polgármester , Szegedi Kistérség Többcélú Társulása, Civil szervezetek,
Nők	1.) nagyobb arányú munkanélküliség 2.) szakképesítés hiánya	Önkormányzat, Szegedi Kistérség Többcélú Társulása, polgármester , Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK)
Idősök	1.) Kiszolgáltatottság csökkentése 2.) belvíz - vályog házak veszélyeztetettsége 3.) Nyugdíjas klub létrehozása	Önkormányzat, Szegedi Kistérség Többcélú Társulása intézményvezető, családgondozó, rendőrség, polgármester , Szeged és Környéke Vízgazdálkodási Társulat, Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, nyugdíjas korú lakosság
Fogyatékkal élők	1.) önkormányzati épületek, akadálymentesítése, 2.) járdák biztonságossá tétele	Önkormányzat, polgármester , Szegedi Kistérség Többcélú Társulása, Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály,

A vastagon kiemelték a felelősök az adott feladatnál.

• Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol mindenki egyenlő feltételekkel vesz részt a falu életében. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkózzanak és az emberi méltóságot szem előtt tartva élhessék mindennapjaikat.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermek szegénység megelőzését, a fiatalok egészséges életmódra nevelését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök biztonságára, biztonság érzetére, ingatlanuk épségére. Összefogjuk az időseket, ezzel is erősítve őket.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében, hogy ugyanolyan eséllyel vegyenek részt a munka világában, mint a férfiak.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közlekedésének, kommunikációjának segítésére, hogy egyenlő eséllyel élhessenek közöttünk a mindennapokban

• Az intézkedési területek részletes kifejtése

A határidők az egyes intézkedéseknél csak abban az esetben érvényesülnek a leírtak szerint amennyiben a pályázati kiírás a kezdő időre megjelenik. Amennyiben későbbre tevődik a megjelenés, úgy minden határidő később tud csak megvalósulni.

Romák és/vagy mélyszegénységben élők

Intézkedés címe:	Segítség a bürokráciában
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A községben tetten érhető jelenség, hogy sokan (jórészt az alacsonyabb iskolázottságú lakosok közül) nem tudják helyesen intézni hivatalos ügyeiket, így hátrányba kerülnek a magukat jobban menedzselőkkel és a bürokráciával szemben is. A hitelspirálba kerülteknél szintén megfigyelhető, hogy nem találják ki a papírok útvesztőiből.
Célok - Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövidtávon: tanácsadás, figyelemfelhívás, segítségnyújtás középtávon : problémakezelés elindítása hosszútávon: megoldások
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. figyelemfelhívás, helyzetfelmérés, milyen jellegű tanácsadásra, segítségre van szükség a lakosoknak. 2. Kapcsolatfelvétel pénzintézetekkel, Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály más hivatalokkal. 3. Nyomtatványok beszerzése, ismeretgyűjtés. 4. Meghirdetett fogadóórák a segítséget kérőknek, pénzintézetekkel, más szervezetekkel összehangoltan. 5. Folyamatos szinten tartás.
Résztvevők és felelős	Szegedi Kistérség Többcélú Társulása munkatársai Felelős: polgármester által kijelölt személy
Partnerek	Pénzügyintézetek, Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, Járási Hivatal Szakigazgatási Szervei

Határidő(k) pontokba szedve	1. 2018.12.31. 2. 2019.03.31. 3. 2019.06.30. 4. folyamatos.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: megjelentek, jelentkezők száma Közép távon: társszervek közreműködésének kimutatása Hosszú távon: Megoldott esetszám
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Mind az érintettek, mind a szervek amelyek közreműködése szükséges lenne passzivitása. Eredményes szociális munkára van szükség.
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás

Intézkedés címe:	Bérlakásépítés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A községben sajnos egyre több olyan lakos van, aki elveszti házát a svájci frank alapú hitelfelvétel miatt. Ezek a lakosok szeretnék helyben maradni, hiszen ide köti őket minden, iskola, óvoda, társas kapcsolatok. Az újrakezdéshez és a lecsúszás megakadályozásához mindenképpen előnyösebb egy nagyvárosi albérlet helyett egy a régi környezetben megvalósuló lakhatási megoldás.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövidtávon: helykijelölés, pályázatfigyelés, megüresedett ingatlanok felmérése középtávon : pályázat megírása, hosszútávon: megüresedett lakások megvásárlása, új bérlakások építése átadása, beköltözés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. szükséglet-lehetőség feltárása 2. pályázat figyelés, területkijelölés 3. nyertes pályázat esetén támogatási szerződés aláírása 4. kivitelezés, ingatlan megvásárlás 5. átadás, elszámolások
Résztvevők és felelős	Képviselő-testület Felelős: polgármester
Partnerek	vállalkozások
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2018.12.31. és folyamatos 2. 2019.05.31. 3. 2019.08.31. 4. 2020.05.31.

	5. 2020.10.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rövid: Kérelmek beadása , felmérés elkészülte Közép: rendezési terv készítés , pályázat hosszú: Átadás, elszámolás elfogadása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázat kiírása nélkül önerőből nem megvalósítható.
Szükséges erőforrások	uniós pályázati pénzek

Az intézkedés akkor tud megvalósulni, ha forrás lesz rendelve hozzá.

Intézkedés címe:	Fűtési támogatás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A mélyszegénységben élők körében jelentkezik elsősorban a probléma. Különösen a téli időszakban jelentkezik nagy számban segélyért. Probléma, hogy az esetleges pályázatokból csak egyszeri illetve nagyon kevés számú rászoruló lehet segélyezni. Egy önkormányzati területen megvalósuló erdőtelepítés hosszútávon oldaná meg a problémát.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövidtávon: igényfelmérés, helykijelölés középtávon : pályázatok beadása, saját lehetőségek kiaknázása hosszútávon: minden rászoruló ellátása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. igényfelmérés előre 2. pályázatírás 3. elbírálás 4. Szétosztás
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Felelős: polgármester által kijelölt személy
Partnerek	Szegedi Kistérség Többcélú Társulása munkatársai
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2018. 12.31. és folyamatos 2. megjelenés függvényében 3. ezt követően folyamatos 4. ezt követően folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és	1. felmérés eredménye 2. eredményes pályázat, támogatási szerződés aláírása 3. erdőtelepítés, később igények teljes körű kielégítése

hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kizárólag önkormányzati forrásból nem lehet megvalósítani, szükséges hozzá, hogy pályázat jelenjen meg a beszerzésre.
Szükséges erőforrások	uniós pályázati pénzek

Az intézkedés akkor tud megvalósulni, ha forrás lesz rendelve hozzá.

Gyermekek

Intézkedés címe:	Gyermekszegénység megelőzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gazdasági válság hatására az elszegényedés folyamata a gyermekek életére, életminőségére is megfigyelhetően kihat. A gyerekek élelmezése, az otthonról hozott élelem/nem hozott, minősége, a ruházkodás, tisztálkodás....mind-mind jelzik a család „lecsúszását”.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövidtávon: alapos helyzetfelmérés , anonim kérdőívezéssel középtávon: Prevenciós lehetőségek felkutatása, pályázatok, tájékoztatások hosszútávon: Folyamatos tájékoztatás, segítségnyújtás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. anonim kérdőívezéssel a probléma feltárása 2. pályázati lehetőségek felkutatása a témához kapcsolódóan pl. nyári gyermekétkeztetés 3. civil vagy gazdasági szférából támogatók bevonása akár anonim módon (pl. almaosztás, tejosztás támogatása) 4. előadások és egyéni esetmegbeszélések lehetőségének megteremtése, ruha és élelmiszergyűjtés
Résztvevők és felelős	Védőnő, házi orvos, SZEGEDI KISTÉRSÉG TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁSA gyermekjóléti szolgálat, családgondozó Felelős: polgármester
Partnerek	Civil szervezetek, Szegedi Kistérség Többcélú Társulása
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2018.12.31. 2. 2019.05.31. és folyamatos 3. 2019.12.31. és folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1. kérdőívek kiértékelése, nyilvántartások adatai 2. részvételi adatok, visszajelzések esetleg kérdőívek által 3. helyzetfelmérés mutatói

Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati pénzek hiányában, a civil és a gazdasági szféra összefogása nélkül kizárólag önkormányzati forrásból bizonytalan a megvalósíthatóság. Más pályázók bevonása
Szükséges erőforrások	uniós pályázati pénzek

Az intézkedés akkor tud megvalósulni, ha forrás lesz rendelve hozzá.

Nők

Intézkedés címe:	Szakképesítés munkanélküliség csökkentésére
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A munkanélküliek körében a nők szívesebben vesznek részt foglalkoztatást segítő és képzési programokban. Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei nehezebbek, mint a férfiaké. Ez talán a fizikai állóképesség miatt lehet így. Amennyiben egy munkakörre férfi és nő is jelentkezik, többnyire a férfi munkaerőt részesítik előnyben., mivel a férfiak nem mennek el GYES-re, és nem ők maradnak otthon a beteg gyerekkel. Ezek nem hangosan kimondott vélemények, de azért érzékelhető. Nők számára az Önkormányzat tud munkát biztosítani közfoglalkoztatás keretében, de ez nem lehet hosszú távú megoldás. A munkanélküli nők szakképzéssel/átképzéssel vezethetők vissza a munka világába.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövidtávon: tanácsadás, figyelemfelhívás, segítségnyújtás a képzési költségekhez, képzési/átképzési lehetőségek keresése, vállalkozói igények felmérése középtávon : problémakezelés, képzés indítás hosszútávon: átképzettek számára munkahely keresés, önkormányzati foglalkoztatás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. figyelemfelhívás, helyzetfelmérés, milyen jellegű képzettségre van szükség van szükség a munkanélküli nőknek, a helybeli vállalkozásoknak. 2. Kapcsolatfelvétel Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával, Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal (KLIK), vállalkozásokkal (pl. tanulmányi szerződés kötése) és oktatás szervező intézményekkel 3. Képzések indítása, munkahely folyamatos kutatása 4. Szakképzettséget szerzett nők segítése álláskeresésben A beindult képzési rendszerek folyamatos fenntartása.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Szegedi Kistérség Többcélú Társulása családgondozó, Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, KLIK, oktatást szervező intézetek, vállalkozások Felelős: polgármester
Partnerek	Önkormányzat, Szegedi Kistérség Többcélú Társulása családgondozó, Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, KLIK, oktatást szervező intézetek, vállalkozások
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2018.12.31. 2. 2019.03.31. 3. 2019.06.30.

	4. folyamatos.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: igény felmérés, képzésre jelentkezők száma Közép távon: végzettséget, képesítést szerzők számának kimutatása Hosszú távon: Megoldott esetszám
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Mind az érintettek, mind a szervek amelyek közreműködése szükséges lenne passzivitása. A képzési költségek finanszírozhatatlansága az álláskereső nők családjában.
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás

Idősek

Intézkedés címe:	Kiszolgáltatottság csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A közösségben az idős emberek a romló közbiztonság miatt nehezen mozdulnak ki otthonaikból, így kevésbé vesznek részt a közösségi életben, ez az elmagányosodáshoz vezet.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövidtávon: problémák feltérképezése, megoldási javaslatok kidolgozása középtávon: pályázati lehetőségek felkutatása a biztonságot segítő technikai eszközök beszerzésére. hosszútávon: megvalósítás, működtetés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. lakossági fórumokon, egyéni elbeszélgetéseken feltárni a problémát, ki, milyen veszélyhelyzetet vél lakóköznyezetében. Nyugdíjas klub létrehozása és a gondozónőkkel együtt bevonásuk a munkába. 2. pályázati lehetőségek megtalálása olyan eszközök beszerzésére, melyek biztonságot jelentenek az időseknek. Jelzőrendszer újraélesztése, telefonokkal, segélyhívó „pánik” gombbal. Térfigyelő kamerák felszerelésének előkészítése, Szegedi Kistérség Többcélú Társulása személyi állományának stabilitását biztosítani az idősek biztonsága érdekében 3. eszközbeszerzések
Résztvevők és felelős	képviselő-testület, rendőrség, Szegedi Kistérség Többcélú Társulása családgyozozó, Felelős: polgármester
Partnerek	képviselő-testület, rendőrség, SZEGEDI KISTÉRSÉG TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁSA családgyozozó,

Határidő(k) pontokba szedve	1. 2018.12.31. 2. 2019.03.31. és folyamatos 3. 2019.03.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1. kérdőívek kiértékelése, nyilvántartások adatai 2. visszajelzések , támogatási szerződés aláírása 3. Az eszközök felszerelése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati pénzek hiányában kizárólag önkormányzati forrásból bizonytalan a megvalósíthatóság. Az Szegedi Kistérség Többcélú Társulása személyi állományának stabilitásának megőrzése nem kizárólag pénz kérdés.
Szükséges erőforrások	uniós pályázati pénzek

Az intézkedés akkor tud megvalósulni, ha forrás lesz rendelve hozzá.

Intézkedés címe:	Belvízveszély-házveszély
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Sok idős ember egyedül él, magányosan előregedett vályog falazatú épületben A községben szinte a teljes belvízelvezető csatornarendszer felújításra szorul. Az idős emberek vályog épületeit veszélyezteteti leginkább a belvíz, viszont közöttük viszonylag alacsony azok száma, akik biztosítással rendelkeznek. Ennek hiányában ha házaik megrongálódnak, - akkor fizikai munkaerő és anyagi források hiányában - az ingatlanok értéke és állaga folyamatosan tovább romlik.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövidtávon: helyzetfelmérés, tervek készítése középtávon : pályázatírás hosszútávon: a rendszer felújítása, átadása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. helyzetfelmérés, tervek elkészítése 2. pályázati lehetőségek felkutatása a témához kapcsolódóan 3. pályázatírás 4. támogatási szerződés aláírása, 5. átadás
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Szeged és Környéke Vízgazdálkodási Társulat, ATIKÖVIZIG Felelős: polgármester
Partnerek	ATIKÖVIZIG, önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2019.01.31. és folyamatos 2. 2019.06.30. és folyamatos 3. 2019.09.30. és folyamatos

	4. 2020. 01. 31. és folyamatos 5. 2020. 09. 30. folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1.tervek és pályázat készítés 2.Támogatási szerződés aláírása, kivitelezés akár szakaszosan is 3. átadás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati pénzek hiányában kizárólag önkormányzati forrásból kizárt a megvalósíthatóság. Más pályázók bevonása,
Szükséges erőforrások	uniós pályázati pénzek

Az intézkedés akkor tud megvalósulni, ha forrás lesz rendelve hozzá.

Intézkedés címe:	Nyugdíjas klub életre hívása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A községben sok az egyedül élő idős ember, akik segítséget igényelnek, igényelnének több téren is. Probléma, hogy minden szempontból kiszolgáltatottak. Ha egészségügyi problémájuk miatt leesnek lábról, jelzőrendszer hiányában órák, napok telhetnek el, míg valaki megtalálja őket. A magányosságukat kevés pénzügyi ráfordítás mellett kellő szervező erővel, kitartással lehetne enyhíteni például nyugdíjas klub létrehozásával. Ehhez mindenképpen meg kell keresni azt a személyt aki az időseket összefogja, mozgósítja, utána kezdődhet a tagok toborzása.
Célok - Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövidtávon: problémák feltérképezése, megoldási javaslatok kidolgozása középtávon: nyugdíjasok mozgósító személy kiválasztása hosszútávon: nyugdíjas klub működésének megkezdése, folyamatos tagtoborzás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. lakossági fórumokon, egyéni elbeszélgetéseken feltárni a problémát, ki, milyen megoldási lehetőséget lát. Nyugdíjas klub létrehozásához alkalmas személy kiválasztása 2. Nyugdíjas klub létrehozásához alkalmas személy kiválasztása eszközbeszerzések 3. Nyugdíjas klub működésének megkezdése, folyamatos tagtoborzás
Résztvevők és felelős	képviselő-testület, Szegedi Kistérség Többcélú Társulása családgondozó, Felelős: polgármester
Partnerek	képviselő-testület, Szegedi Kistérség Többcélú Társulása családgondozó
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2018.12.31. 2. 2019 01.31. és folyamatos 3. 2019.01.31.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1. kérdőívek kiértékelése, nyilvántartások adatai 2. visszajelzések , támogatási szerződés aláírása 3. Az eszközök felszerelése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Helyi nyugdíjasok érdektelensége, alkalmas személy hiánya
Szükséges erőforrások	Pályázati pénzek hiányában is megvalósítható, illetve fenntartható.

Fogyatékosok

Intézkedés címe:	Önkormányzati épületek akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen a középületek közül az önkormányzati hivatal és az egészségház akadálymentesített, a közművelődési feladatok ellátásának, valamint a családsegítő-, gyermekjóléti szolgálatnak helyet adó faluház csak részben, a volt iskola épület a sportolási lehetőséget biztosító tornateremmel nem akadálymentesített, ezért elengedhetetlen a már megindult akadálymentesítés folytatása és befejezése, de kizárólag pályázati források felhasználásával a közfoglalkoztatottak bevonásával próbáljuk megoldani, hogy a településen bármely fogyatékossgal élő minden önkormányzati közszolgáltatást elérhessen.
Célok - Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövidtávon: hiányok feltérképezése középtávon : pályázati lehetőségek felkutatása, pályázat írása, tervezés hosszútávon: akadálymentesítés kivitelezése, közfoglalkoztatottak bevonása felújításban
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Tételes katalógus készítése arról, hol milyen jellegű akadálymentesítés hiányzik a középületekben, 2. Pályázatok megírása akadálymentesítésre, 3. Nyertes pályázat esetén szerződések megkötése, kivitelezés közfoglalkoztatottak igénybevétele, fejlesztés nyomon követése, monitoringozása, elszámolás
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Mozgáskorlátozottak helyi csoportja, Felelős: polgármester
Partnerek	Önkormányzat, Szegedi Kistérség Többcélú Társulása,
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2019. 03.31. 2. 2019 06.30. és folyamatos 3. 2020.09.30. és folyamatos

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: jelentés készítése a szükségletekről, kívánságokról Közép távon: pályázat írása, támogatási szerződés aláírása, akadálymentesítés kivitelezése közfoglalkoztatottakkal
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Hosszút távon: elszámolás elfogadása, esemény megvalósulása , akadálymentesített épületek átadása
Szükséges erőforrások	Pályázati pénzek hiányában kizárólag önkormányzati forrásból bizonytalan a megvalósíthatóság.
	uniós pályázati pénzek, közfoglalkoztatás központi finanszírozása legalább 90 % mértékben

Az intézkedés akkor tud megvalósulni, ha forrás lesz rendelve hozzá.

Intézkedés címe:	Önkormányzati járdák biztonságossá tétele	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A községben jelentős még mindig azon utcák száma ahol nincs vagy nem jó minőségű a házak melletti járda. A fogyatékosok számára a közlekedésük miatt elengedhetetlen, hogy mindenhol legyen és jó minőségű legyen a járda. Építésüket az önkormányzat időről-időre lakossági összefogással, illetve a közfoglalkoztatottak bevonásával próbáljuk megoldani.	
Célok - Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövidtávon: hiányok feltérképezése	középtávon : pályázati lehetőségek felkutatása, pályázat írása, tervezés
		hosszútávon: járda építés, felújítás megvalósításban lakossági közreműködés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Tétéles katalógus készítése arról, hol nincs járda, illetve hol kell újat készíteni, javítani. 2. Pályázatok megírása, közfoglalkoztatás keretében, illetve lakossági szerepvállalással járda építés (sürgős beavatkozás önkormányzati önerőből) 3. Nyertes pályázat esetén szerződések megkötése, közfoglalkoztatással, illetve lakossági szerepvállalással új járda építés 4. kivitelezés nyomon követése, elszámolás	
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Mozgáskorlátozottak helyi csoportja, Felelős: polgármester	
Partnerek	Önkormányzat, lakosság	
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2019.01.31. 2. 2019.06.30. és folyamatos 3. 2020.09.30. és folyamatos	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága,	Rövid távon: jelentés készítése a szükségletekről, kívánságokról Közép távon: pályázat írása, támogatási szerződés aláírása,	

forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	járda építés közfoglalkoztatottakkal
	Hosszút távon: elszámolás elfogadása, esemény megvalósulása , akadálymentesített épületek átadása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati pénzek hiányában kizárólag önkormányzati forrásból bizonytalan a megvalósíthatóság.
Szükséges erőforrások	uniós pályázati pénzek, közfoglalkoztatás központi finanszírozása legalább 90 % mértékben

Az intézkedés akkor tud megvalósulni, ha forrás lesz rendelve hozzá.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT')

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi problémák megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Segítség a bürokráciában	A munkanélküli, mély szegénységben élő réteg nem tud eljárni saját ügyeiben, saját érdekeit jól képviselni	Jobb érdekérvényesítés, ügyintézés önállóan	Közös Önkormányzat i Hiv. SZMSZ iratanyaga	Olyan segítő rendszer létrehozása, amely segíti a réteget az ügyintézésben való eligazodásban.	Polgármester	2019. 06. 30.	esetszámok	Önkormányzat i hivatal, SZEGEDI KISTÉRSÉG TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁSA dolgozói, meglévő pénzeszközök és technika	fenntartható, külön pénzügyi forrást igényel nem
2.	Bérlakásépítés	Lakások hitelspirálba kerülés miatti elvesztése okán lakhatásuk nem megoldott	Lakáshelyzetük megoldása	Nincs	Bérlakások építése, megüresedett ingatlanok megvásárlása, rendezési terv készítés	Polgármester	Pályázat megjelenését követően	Átadott bérlakások száma	Meglévő humán erőforrás, uniós pályázati pénzek	fenntartható központi költségvetésből származó – kötelező feladat finanszírozás keretében
3.	Fűtési támogatás, önkormányzati erdő	A mélyszegénységben élők téli tüzelővel való ellátása	Költségkímélő megoldás a fűtési szezonban a tüzelő beszerzésére	Nincs	erdőtelepítés	Polgármester	Pályázat megjelenését követően	Saját erdőből kiadott famennyiség, segélyezettetek létszáma	Meglévő humán erőforrás, uniós pályázati pénzek	fenntartható önkormányzati saját forrásból, közfoglalkoztatás keretében

II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1.	Gyermekszegénység megelőzése	Megjelent az a réteg, amely egyre gyorsabban csúszik lefelé a lejátn, veszíti el munkahelyét, lakhatását...	A lecsúszás megakadályozása, aminek következményei a gyermekekre is kihat.	nincs	Támogatások biztosítása akár hosszútávon, ösztöndíjak megszerzésében segítség, gyűjtés szervezése	Polgármester	2019. 12. 31. és folyamatos	esetszámok	Önkormányzat i hivatal és SZEGEDI KISTÉRSÉG TÖBBCELÚ TÁRSULÁSA munkatársai, uniós források	fenntartható központi költségvetésből I származó kötelező feladat finanszírozás keretében
III. A nők esélyegyenlősége										
1.	Szakképesítés munkanélküli és csökkentésére	Az álláskereső nők számára képzési lehetőség biztosítása	Olyan képzettség biztosítása a munkanélküli nőknek, amelynek birtokában visszavezethetők a munkaerő piacra	nincs	Szakképesítést adó képző rendszer indítása	Polgármester	2019. 06. 30.	Képzettséget szerzők szám	Önkormányzat SZEGEDI KISTÉRSÉG TÖBBCELÚ TÁRSULÁSA dolgozói. Képző intézetek. Saját forrásokból megvalósítható	fenntartható központi költségvetésből I származó kötelező feladat finanszírozás keretében
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1.	Kiszolgáltatottság csökkentése	Veszélyeztetett réteg mind a bűnözés miatt koruk, magányos életvitelük alapján, de szociálisan is, hiszen egészségi állapotuk sokszor nem teszi lehetővé, hogy	Szociális jelzőrendszer kiépítése (segélyhívó telefon, pánikgomb, stb.) Térfigyelő kamerák beszerzése az idősek által lakott területeken. A SZEGEDI	Nincs	Segélyhívó rendszer kiépítése. Térfigyelő kamerák beállítása.	Polgármester	2019. 03. 31. és folyamatos	Jelzőrendszer és az eszközök beszerzése, idősek felszerelése, számadatok	Saját humán erőforrás, uniós pénzek bevonása	fenntartható önkormányzati saját forrásokból

	hiánya miatt a fogyasztókkal élők nem tudnak biztonságosan közlekedni.	járdával való ellátása.	megvalósítása.		akadálymentesítés	Polgármester	Pályázat megjelenését követően, 2020.09.30.	utcainak járdával való ellátása.	források, uniós pénzek bevonása is.	I származó – kötelező feladat finanszírozás keretében
2.	Önkormányzat i épületek akadálymentesítése	Minden közintézmény elérhető legyen bármilyen fogyatékossgal élőknek.	Nincs					Klárafalvi fogyatékossgal élő személyek száma és megjelenésük az akadálymentesített közintézményekben	Saját humán erőforrás, saját és civil források, uniós pénzek bevonása is.	fenntartható, külön pénzügyi forrást igényel nem

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése:

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatok megvalósításáról gondoskodjanak. Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására kötelezettséget vállal.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy a HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

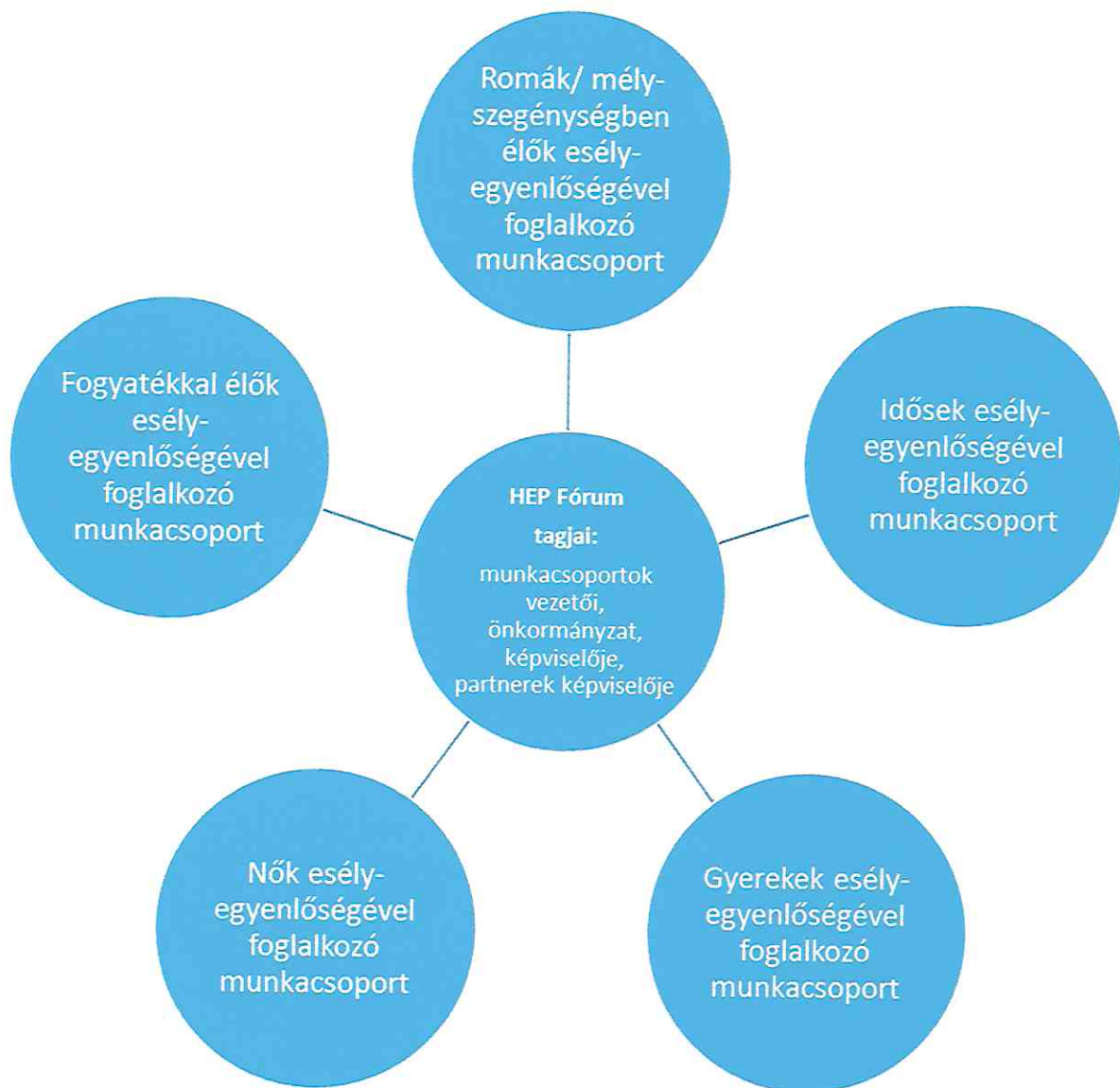
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében azt a törvényben előírt időintervallumok betartásával áttekinti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, az önkormányzati hivatal épülete, a Faluház áll rendelkezésre. Az önkormányzat különböző rendezvényein a tolerancia, a

befogadás és a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatok megvalósulásáért, a program végrehajtásáért a polgármester felel.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteket bővítő képzésen, egyéb programokon részt vegyenek.

Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a felelős személynek.
- Az önkormányzati intézmények vezetői gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétfévente előírt felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Klárafalva Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Klárafalva község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 100/2018.(XI.29.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Klárafalva, 2018. november 29.

Fekete József
polgármester

A Klárafalva Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás